

မောင်ထွန်းသူ

ကံမြေ

ALEX HALEY
ROOTS

မြန်မာပြန်သူ၏ အမှာ

(ဇာစ်မြစ်များကို ရှာဖွေခြင်း)

ဇာစ်မြစ် (Roots) ဟာ အမေရိကန် နီးဂရိုး လို့ ခေါ်တဲ့ အမေရိကန် လူမည်းစာရေး ဆရာ အလက်စ်ဟေလီ (Alex Haley) ရဲ့ ဝတ္ထုပါ။ အမေရိကန် စာပေသမိုင်းမှာ ရော ကမ္ဘာစာပေ နယ်ပယ်မှာ ပါ အစဉ်အလာ ကြီးမားခဲ့တဲ့ ဝတ္ထုကြီးပါ။ အလွန်လူကြိုက်များ ပြီး ထူးခြား ထင်ရှားတဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ် ဖြစ်လာခဲ့လေတော့ အရောင်းရအကောင်းဆုံးစာအုပ် တစ်အုပ်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ စာအုပ်အရေတွက် သန်းပေါင်းများ စွာ ရိုက်နှိပ် ထုတ်ဝေခဲ့ရတဲ့ အတွက် ကမ္ဘာကျော်စာအုပ်တစ်အုပ် ရယ်လို့ လူအများ က သိခဲ့ကြပါတယ်။

စာရေးဆရာ အလက်စ် ဟေလီဟာ ဇာစ်မြစ် စာအုပ်ကြောင့် ကမ္ဘာ ကျော် စာရေးဆရာကြီး အဖြစ် ကျော်ကြားသွားသလို ဒီစာအုပ်ကို အဆမတန်ရောင်းရတဲ့ အတွက် သူဟာသန်းကြွယ် သူဌေးကြီးဘဝကို ရောက်သွားခဲ့ပါတယ်။ ဒီဝတ္ထုကြီးကို ရုပ်ရှင်နဲ့ ဇာတ်လောကက အနုပညာရှင် လူမည်းအများ အပြား ပါဝင်ပြီး အခန်းဆက်စီဒီယို ရုပ်ရှင်ကား ရိုက်ကူးပြသပြန်တော့လည်း အမေရိကန် ရုပ်မြင်သံကြား ပရိသတ်ကရော၊ ကမ္ဘာ့ရုပ်မြင်သံကြား ပရိသတ်ကပါ အလွန်ကြိုက်တဲ့ ကားကြီးကားကောင်းတစ်ကား ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ ဒီကနေ့ဆိုရင် ဇာစ်မြစ်ဝတ္ထုကြီးကို ဘာသာပေါင်း (၃၀)ကျော် ဘာသာပြန်ဆိုထားပြီးပြီလို့ သိရပါတယ်။

ဒီစာအုပ်ကြောင့် အလက်စ်ဟေလီဟာ စာရေးဆရာ ဘဝရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ကမ္ဘာကျော်ခဲ့ ပါတယ်။ သန်းကြွယ်သူဌေးဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူနောက်ထပ်ရေးသမျှ စာအုပ်တွေဟာ ပထမဆုံးရေးခဲ့တဲ့ ဒီဝတ္ထုကြီးကို မကျော်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေရပါတယ်။ အဲဒီ အတွက် သူ့ခမြာ အတော် ကလေး'ညစ်' ရတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူဟာ ဇာစ်မြစ် ဝတ္ထုဖြစ်လာဖို့ အတွက် သူ့ရဲ့ ကိုယ် စိတ်နှစ်ပါးကို အများကြီး အပင်ပန်း ခံပြီး ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့ရပါတယ်လို့ ဝန်ခံခဲ့ပါတယ်။

သူ့ရဲ့ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုတွေဟာ အံ့မခန်းရှိလှပါတယ်လို့ ဆိုရင် လွန်မယ်မထင်ပါဘူး။ သူ့ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုတွေဟာ စိတ်ဝင်စားဖို့ လည်းကောင်းပါတယ်။ အတုယူဖို့ လည်းကောင်းပါ တယ်။ အားကျဖို့ လည်း ကောင်းပါတယ်။ ကြိုးစားရင် ကြိုးစားသလို အောင်မြင်မှုရနိုင်တဲ့ အတွက် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုမှာ လူဖြစ်ရတာ ဟာ အလွန်လူဖြစ်ရကျိုး နပ်တယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ဘာပဲဖြစ် ဖြစ် ပေါ့လေ။ အလက်စ်ဟေလီဟာ ကျွန်မျိုးကျွန်နွယ်က ဆင်းသက်လာတဲ့ လူမည်းတစ်ယောက် ပါ။ သူ့ရဲ့ ကြိုးစားမှုတွေကို တစ်စေ့တစ်စောင်းတော့ဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကြည့်သင့်တယ်လို့ ထင်ပါ တယ်။ အဲသလို ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် . . .

* * *

ဇာစ်မြစ်ကိုရေးခဲ့တဲ့ ကမ္ဘာကျော်လူမည်းစာရေးဆရာ အလက်စ်ဟေလီက သူ့စာအုပ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ အခုလို ပြောသွားပါတယ်။

"ကျွန်တော့်ရင် ထဲမှာ စွဲစွဲမြဲမြဲ မှတ်မိနေတာလေးတစ်ခုရှိတယ်။ တခြားတော့မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်ငယ်ငယ်က တင်နက်ဆီပြည်နယ် ဟင်းနင်းမြို့က ကျွန်တော်တို့ အိမ်ဆင်ဝင်မှာ ထွက် ပြီးစကားပြောပြောနေကြတဲ့ အဘွားကြီးတွေပါ။ သူတို့ ထဲမှာ ကျွန်တော့်အဘွားရယ်၊ ကျွန်

တော့် ဝမ်းကွဲအဘွား 'ဂျော်ဂျီယာ'ရယ်၊ အဒေါ်ပကမ်စ်ရယ်၊ အဒေါ် 'လစ်
ဇ်'နဲ့ အဒေါ် 'တစ်လ်'တို့ လည်း ပါကြတယ်။

နေဝင်ဆည်းဆာချိန်ဆိုရင် အဖွားကြီးတွေဟာ ကုလားထိုင်ကိုယ်စီနဲ့
အဲဒီ နေရာမှာ ထိုင်ပြီး စကားပြောလေ့ရှိကြပါတယ်။ သူတို့ ပြောဆိုနေ
တာတွေကတော့ ကျွန်တွေအကြောင်း၊ ကျွန်ပိုင်ရှင်
သခင်တွေအကြောင်းနဲ့ စိုက်ပျိုးခြံကြီးတွေအကြောင်း ရောက်တက်ရာ
ရာတွေ ပြောကြတာပါ။ သက်ကြီးစကားသက်ငယ်ကြားအဖြစ် မှတ်
သားလာခဲ့ကြတဲ့ မိသားစု သမိုင်းအကြောင်းတွေလည်း ပါပါတယ်။ ကျွ
န်တော့်အမေကတော့ 'ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်တွေပေါ့'လို့ ရေရွတ်ပြီး
မေးငေါ့ပြ တတ်ပါတယ်။ အမေက အဘွားကြီးတွေနဲ့ စကားဝိုင်းအပေါ်
အထင်လည်း မကြီးဘူး၊ ပါချင်တဲ့ ဆန္ဒ လည်း မရှိဘူး။

အဘွားကြီးတွေပြောနေကြတဲ့ အထဲမှာ 'အာဖရိကန်ကြီး'ဆိုတဲ့ စ
ကားဟာ အမြဲတန်း ပါပါလာတာကြားရတယ်။ အဲဒီ အာဖရိကန်ကြီးကို
သဘောတစ်စီးနဲ့ 'နက်ပစ္စ'လို့ ခေါ်တဲ့ နေရာကို သယ်ယူလာကြတယ် . .
.တဲ့ ၊ ပြီးတော့ ဗားဂျီးနီးယားပြည်နယ်ထဲမှာ ကျွန်တစ်ယောက်အဖြစ်
ရောင်းစားသွားသတဲ့ . . ။ အဲဒီ နောက် တခြားလူမည်း ကျွန်မတစ်ယောက်
နဲ့ အိမ်ထောင်ကျပြီး 'ကစ်ဇီ'လို့ ခေါ်တဲ့ သမီးလေးတစ်ယောက် မွေး
လာတယ် . . .တဲ့ ။ ပြောနေကြတဲ့ အကြောင်းတွေ ကဖြင့် စုံလို့ ပါပဲ။

သူတို့ ပြောနေကြတဲ့ အထဲမှာ အဲဒီ ကစ်ဇီဆိုတဲ့ သမီးလေး လေးငါး
နှစ်သမီးအရွယ်ကျ တော့ အာဖရိကန်ကြီးဟာ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ရှိတဲ့ ပ
စ္စည်းတွေကို ပြပြီး သူ့ဘာသာစကားနဲ့ ဘယ်လို ခေါ်တယ်ဆိုတာ သင်
ပေးတယ်ဆိုပဲ။ ဥပမာ ဂီတာကိုပြပြီး 'ဂူ' လို့ ခေါ်ခိုင်းသတဲ့ ။
စိုက်ပျိုးခြံကြီးနား က ကပ်ပြီးစီးဆင်းနေတဲ့ မြစ်ကို လက်ညှိုးထိုးပြပြီး '

ကင်ဘီဘိုလွန်ရိုး'လို့ ပြောခိုင်းသတဲ့ ။ တခြား ကျွန်တွေက 'တိုဘီ'လို့ ခေါ်ရင် အဲဒီ အာဖရိကန်ကြီးက 'အဲသလို မခေါ်နဲ့၊ အဲဒါ ငါ့နာမည် မဟုတ်ဘူး၊ ငါ့နာမည်က ကင်တေးလို့ ခေါ်တယ်လို့ ပြောသတဲ့ '

'ကင်တေး'လို့ ခေါ်တဲ့ အဲဒီ အာဖရိကန်ကြီးက သူ့သမီးကစ်ဇီကို သူ့အကြောင်းပြောပြ တယ်။ အာဖရိက တိုက်မှာ ရှိတဲ့ သူ့ရွာနားက တောထဲမှာ ဗုံးတစ်လုံးလုပ်ဖို့ သစ်ခုတ်နေတုန်း သူ့ကို လူလေးယောက်က အတင်းဝင်ဖမ်းခဲ့တယ်။ ပြီးတော့ သူ့ကို ကျွန်အဖြစ် ရောင်းစားခဲ့တယ်။ အဲဒါတွေကြောင့် သူဟာ ကျွန်ဖြစ်လာရတယ် ... လို့ ပြောပြခဲ့တယ်။

အဲဒီ ကင်တေးရဲ့ သမီး ကစ်ဇီကြီးလာလို့ မိခင်တစ်ယောက်ဖြစ်လာတော့ သူက သူ့သားကို အဲဒီ အကြောင်းတွေ ပြောပြတယ်။ အဲဒီ သားက တစ်ခါ သူ့သားသမီးတွေကို တစ်ဆင့် ပြန်ပြောပြ ပြန်တယ်။ နောက်ဆုံး ကျတော့ သက်ကြီးစကား သက်ငယ်ကြားအဖြစ်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ ရဲ့ မိဘမိုးဘွားတွေဟာ ဆေးရွက်ကြီးခင်းတွေထဲမှာ ကျွန်အဖြစ်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေကြရင်းပြည်တွင်း စစ်ကြီးထဲရောက်သွားခဲ့ကြတယ်။ ပြီးတော့ စစ်ကြီးလည်း ပြီးရော ကျွန်တော်တို့ အားလုံး ကျွန်ဘဝ က လွတ်မြောက်လာကြတယ် . . .စတဲ့ အကြောင်းတွေကို ကျွန်တော်တို့ ကြားလာ သိလာကြ တယ်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းမှာ ကျွန်တော်ဟာ 'ကမ်းခြေစောင့်တပ်' ထဲကို ဝင်ခဲ့တယ်။ အသက်က (၁၇)နှစ်ပဲရှိသေးပါတယ်။ အနောက်တောင်ပိုင်းဘက်က ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာထဲမှာ စစ် သင်္ဘောတစ်စင်း လှည့်လည်သွားလာနေတယ်။ အဲဒီ သင်္ဘောပေါ်မှာ 'စားရိပ်သာအကူ' အဖြစ် ကျွန်တော်လုပ်ကိုင်နေတယ်။ ကျွန်တော်က စာရေးဆရာသိပ်ဖြစ်ချင်တဲ့ အကောင်ဆိုတော့ ပျင်းစရာကောင်းလွန်းတဲ့ ဒဏ်ကို ခုခံတိုက်ခိုက်တဲ့

အနေနဲ့ သင်္ဘောပေါ်မှာ ကိုယ့်ဖာသာကိုယ် သင်တန်းဖွင့်ပြီး ကိုယ့်ဖာသာ ကိုယ်ပဲ သင်ကြားပို့ချပေးနေခဲ့ပါတယ်။

စစ်ကြီးပြီးသွားတော့လည်း ကျွန်တော်ဟာ အဲဒီ တပ်မှာ ပဲ ဆက်ပြီး အမှုထမ်းနေရင်းက ညတိုင်း စာရေးတယ်။ တစ်ပတ်မှာ ခုနစ်ညတိတိ စာရေးတာ။ ဘာကြောင့် အဲသလောက်ထိ ဇောက်ချပြီး လုပ်နေရတာ လဲ . . .တဲ့ ။ ဒါကတော့ရှင်းပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ ရှစ်နှစ်က ကျွန်တော်ရဲ့ ပထမဆုံး စာမူတစ်ခုကို ရောင်းခဲ့ရပြီးပြီ မဟုတ်လား။

ကျွန်တော်ရောင်းခဲ့ရတဲ့ ပထမဆုံးစာမူက ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လထုတ် ရီးဒါးဒိုင်ဂျက်စ်မှာ ပါသွားခဲ့ပါတယ်။ ဆောင်းပါးနာမည်က မည်သူမျှမ သိသော ဟာလင်တဲ့ ။ အဲဒီ ဆောင်းပါးလေးဟာ လူကြိုက်အတော်များ ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အဖို့ လည်း အလွန်ကို အားတက်စေခဲ့တဲ့ ဆောင်း ပါးပါ။

အသက် ၃၇ နှစ်အရွယ်ကိုရောက်တော့ ကျွန်တော် တပ်က ထွက်ခဲ့ပါတယ်။ 'ငါ စာရေး ဆရာဘဝနဲ့ အသက်မွေးတော့မယ်လို့ 'ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီးတဲ့ အတွက် တပ်က အနားယူလိုက်ပါ တယ်။ အဲဒီ အချိန်မှာ ကျွန်တော်ဟာ လူမည်းမူဆလင် ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်နဲ့ တွဲပြီး မယ်လ်ကွန်အိပ်စ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိဆိုတဲ့ စာအုပ်ကို ရေးနေပါပြီ။

ကျွန်တော်အနေနဲ့ ကျွန်တော့်မိသားစုရဲ့ မျိုးရိုးဇာတိအကြောင်းကို အမြဲသတိရနေခဲ့ပါ တယ်။ အဲဒီ အကြောင်းကိုစာအုပ်တစ်အုပ်ဖြစ်လာ အောင် ငါရှာဖွေ စုဆောင်းနိုင်မလားဆိုတဲ့ မေးခွန်းဟာ ကျွန်တော့်ဦးနှောက်ကို အမြဲတစေ လာပြီး ရိုက်ခတ်နေပါတယ်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်အတွင်း မှာ တော့ တခြားအလုပ်တွေရှိနေတဲ့ ကြားကပဲ ကျွန်တော် ဟာ မိသားစု ဆွေစဉ်မျိုးဆက်ကို ခြေရာ ခံနေမိပါတယ်။ စိုက်ပျိုးခြံတွေ

က မှတ်တမ်းတွေ၊ သေတမ်းစာတွေ၊ သန်းခေါင်စာရင်းဌာနရဲ့ စာရင်းဇယားတွေကို ကျွန်တော်လိုက်ပြီး လေ့လာနေမိပါတယ်။ ကျွန်တော်လိုချင်တဲ့ အချက်တွေ ကို ဟိုတစ်စ သည် တစ်စ ရလာနေပါပြီ။

အဲဒီ အချိန်မှာ ကျွန်တော်အဘွားဟာ မရှိတော့ဘူး။ သေသွားရှာပါပြီ။ ဒါကြောင့် အနီးစပ် ဆုံး ဆွေမျိုးတွေထဲက ဝမ်းကွဲအဖွား ဂျော်ဂျီယာဆီကို မကြာခဏသွားပြီး ကျွန်တော်သိချင်တာ လေးတွေ မေးမြန်းစုံစမ်းခဲ့ပါတယ်။ ဒီကြားထဲမှာ ပဲ ဝါရှင်တန်မြို့တော်က အမျိုးသားမော်ကွန်းတိုက်၊ ကွန်ကရက်လွှတ်တော်စာကြည့်တိုက်နဲ့ အမေရိကန်တော်လှန်ရေးစာကြည့်တိုက်တွေကိုလည်း မကြာမကြာသွားပြီး လေ့လာခဲ့ပါတယ်။

၁၉၆၇ ခုနှစ်ထဲရောက်တော့ ကျွန်တော့်လက်ထဲမှာ ဆွေခုနစ်ဆက်နဲ့ ဆက်နွယ်နေတဲ့ အချက်အလက်တွေကိုစုဆောင်းမိပြီလို့ ယုံကြည်လာပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ဘဝင်မကျဖြစ်နေတဲ့ အချက်တစ်ချက်က ရှိနေပါတယ်။ အဲဒီ အချက်က အာဖရိကန်ကြီးရဲ့ ပါးစပ် က ပြောသွားခဲ့တယ်လို့ ဆိုနေကြတဲ့ စကားလုံးတွေရဲ့ ပြဿနာပါ။

အဲဒီ တုန်းက ကျွန်တော်နယူးယောက်မှာ နေပါတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ အဆောက်အဦးရဲ့ အဝင်ဧည့်ခန်းထဲသွားထိုင်ပါတယ်။ အာဖရိကန်အမျိုးသားတွေနဲ့ က တွေ့ဖို့ စောင့်တာပါ။ တွေ့တဲ့ အခါမှလည်း 'အာဖရိကန်ကြီး' ပြောသွားခဲ့တဲ့ စကားလုံးတွေရွတ်ပြီး အဲဒီ စကားလုံးတွေကို သူတို့ သိမသိ မေးပါတယ်။

လူတိုင်းက ကျွန်တော့်စကားကိုရပ်ပြီး နားထောင်ကြပေမယ့် အဖြေမပေးဘဲ ထွက်ခွာ သွားကြတာချည်းပါပဲ။ ကြာတော့ ကျွန်တော် သဘောပေါက်လာပါတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ တင်နက် ဆီပြည်နယ်သား မဟုတ်လား။ အမေရိကန် စကားလုံးတွေကို ရွတ်ပြနေတာဆိုတော့ ဒီလူတွေ

ဘယ်လိုလုပ်ပြီး နားလည်ကြမှာ လဲ။

နောက်ဆုံးကျတော့ ကျွန်တော်ဟာ အာဖရိကန်ဘာသာစကားတွေ လေ့လာလိုက်စားနေ တဲ့ ပါရဂူတစ်ယောက်ဆီ ရောက်သွားပါတယ်။သူ နဲ့ ကျတော့ အာဖရိကန်စကားလုံးတွေကို ထပ်တလဲလဲရွတ်ပြပါတယ်။ ' ကင်တေး'ဆိုတဲ့ အသံထွက်ဟာ အာဖရိကတိုက်က 'မန်ဒီးကားလူမျိုး' တွေရဲ့ 'လူနာမည်' ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ သူက ပြောပါတယ်။ 'ကင်ဘီဘိုလွန်းရိုး' ဆိုတာကတော့ မန်ဒီ ဘာသာစကားနဲ့ 'ဂမ်ဘီယာမြစ်'ကိုခေါ်တာ ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ ရှင်းပြတယ်။ နောက်သုံးရက်ကြာ တော့ ကျွန်တော် အာဖရိကကို ရောက်နေပါပြီ။

ဂမ်ဘီယာနိုင်ငံရဲ့ မြို့တော် ဘန်ဂျူးကို ရောက်သွားတော့ ဂမ်ဘီယန် သား တစ်စုနဲ့ တွေ့ တယ်။ သူတို့ က အာဖရိကန်တွေရဲ့ သမိုင်းကို သူတို့ နယ်သူ နယ်သားတွေ ဘယ်နည်းဘယ်ပုံ ထိန်း သိမ်းခဲ့ရတယ်ဆိုတာ ပြောပြကြတယ်။ သက်တမ်းအားဖြင့် ကြာမြင့်လှပြီဖြစ်တဲ့ ရွာကြီးတွေမှာ 'ဂရိုက်'လို့ ခေါ်တဲ့ အဘိုးကြီးတွေ ရှိနေကြောင်း၊ သူတို့ ဟာ 'သက်ရှိမော်ကွန်းတိုက်ကြီး'တွေ ဖြစ်ကြ ကြောင်းပြောပြကြပါတယ်။

အဲဒီ အဘိုးကြီးတွေဟာ လူမျိုးစုတွေ၊ မိသားစုတွေနဲ့ ကျေးရွာစုတွေ ရဲ့ သမိုင်းကြောင်း တွေကို ခရေစေ့တွင်းကျ မှတ်သားထားလေ့ရှိတယ် . . .တဲ့ ။ ကျွန်တော်ပြောပြနေတဲ့ 'ကင်တေး' ဆိုတဲ့ နာမည်ဟာ 'တင်တီ'ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ သူတို့ ထင်တယ်တဲ့ ။ ဘာကြောင့်ဆိုတော့ ဂမ်ဘီယာမှာ ကင်တီလို့ ခေါ်တဲ့ ရိုးရာ ဓလေ့ထုံးစံတူညီတဲ့ ဆွေမျိုးတစ်စုရဲ့ အဆက်အနွယ်တွေ အခုထက်ထိ ရှိနေသေးတယ်လို့ သူတို့ က ပြောကြတယ်။ ပြီးတော့ သူတို့ က ကျွန်တော့်ကို ဘယ်လိုကူညီနိုင်မလဲ ဆိုတာ

အဖြေရှာကြည့်ပါဦးမယ်လို့ ပြောသွားကြတယ်။

ကျွန်တော် အာဖရိက ကပြန် လာပြီး နယူးယောက်မှာ နေခဲ့တယ်။ အဲဒီ အချိန်မှာ ပဲ ကျွန်တော့်ဆီကို ဂမ်ဘီယာနိုင်ငံက စာတစ်စောင်ရောက်လာတယ်။ ကျွန်တော်ပြောပြလိုက်တဲ့ စကားတွေကို ဂမ်ဘီယာတောင်ပိုင်းဒေသတွေအထိ ရောက်အောင်ပို့ပြီး စုံစမ်းခဲ့ကြကြောင်း၊ အခု ဆိုရင် ကင်တီမျိုးနွယ်ဝင်ထဲက ဂရွိုက်တစ်ယောက်တွေ့ထားကြောင်း၊ ဂရွိုက်အဘိုးကြီးရဲ့ နာမည် က 'ကီဘားကန်ဂါ ဖိုပါးနား'လို့ ခေါ်ကြောင်း စသည် ဖြင့် စာတဲမှာ ရေးထားတာ ဖတ်ရတယ်။

လူတစ်ယောက်ရဲ့ ဘဝမှာ 'အထွတ်အထိပ်'အတွေ့အကြုံလို့ သတ်မှတ်ရမယ့် အခြေ အနေလေးတွေပေါ်တတ်ပါတယ်။ အဲဒီ အတွေ့အကြုံမျိုးဟာ ဘဝတစ်သက်တာပတ်လုံး မေ့လို့ မရအောင်လည်း စွဲနေတတ်ပါတယ်။ အခုဆိုရင် ကျွန်တော့်မှာ အဲဒါမျိုးနဲ့ ရင်ဆိုင်နေရပါပြီ။ အနောက်အာဖရိကတိုက်ရဲ့ တောနက်ကြီးထဲက 'ဂျပ်ဖူရီရွာ'ကို ရောက်သွားတဲ့ နေ့ဟာ ကျွန်တော့် အတွက် အထွတ်အထိပ် အတွေ့အကြုံနဲ့ ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်ရတဲ့ နေ့ပါပဲ။

ကျွန်တော်တို့ လူ ၁၄ ဦးပါတဲ့ အဖွဲ့ ရွာနဲ့ မလှမ်းမကမ်းကို ရောက်သွားတဲ့ အခါ ရွာသူရွာသား တွေဟာ ရွံ့တဲတွေထဲက ထွက်လာကြပါတယ်။ ဝတ်ရုံဖြူကြီးဝတ်ပြီး ဦးထုပ်ပြား လေး ဆောင်းထားတဲ့ အဘိုးအိုတစ်ယောက်ကိုလည်း ကျွန်တော်မြင်နေရပါတယ်။ သူ့ပုံပန်းက သူဟာ အလွန်အရေးပါအရာရောက်တဲ့ လူတစ်ယောက်ဆိုတာ ပေါ်လွင်နေပါတယ်။ လူတွေက ကျွန်တော့်မျက်လုံးတွေကိုစူးစူးရဲရဲကြည့်ပြီး မန်ဒီးကားဘာသာနဲ့ စကားပြောပါတယ်။ စကားပြန် တွေက ဘာသာပြန်ပေးကြပါတယ်။ စကားပြန်တွေက ကျွန်တော် ခေါ်လာတဲ့ လူ

တွေပါ။

'ဟုတ်တယ်။ ငါ့အဘိုးအဘွားတွေက ငါ့ကိုပြောသွားတယ်။ ဒီအရပ်ဒေသကို တိုင်းတစ်ပါး သား လူစိမ်းတွေရောက်လာကြတယ်။ ဒီအရပ်ဒေသက တချို့လူတွေကို အတင်းအဓိမ္မ ဖမ်းဆီး ချုပ်နှောင်ပြီး အမေရိကလို့ ခေါ်တဲ့ နေရာကို ပို့ပစ်ကြတယ်။ အဲဒီ စကားတွေကို ငါ့ဘိုးဘွားတွေ ဆီက တစ်ဆင့်စကားပြန်ကြားခဲ့ရတယ်'လို့ အဘိုးအိုက စပြောပါတယ်။

အဲဒီ နောက်မှာတော့ အသက် '၇၃ မိုး'ရှိပြီဖြစ်တဲ့ အဘိုးအိုက သူပြောစရာရှိတာတွေကို ဆက်ပြောပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ အသက်နဲ့ ပတ်သက်လို့ '၇၃ မိုး'လို့ ပြောတာဟာ သူတို့ နည်းအရ ပြောကြတာပါ။ သူတို့က လူတွေရဲ့ အသက်ကို တွက်တဲ့ အခါမှာ 'တစ်မိုး'ကုန်ရင် 'တစ်နှစ်'လို့ တွက် ကြပါတယ်။ အဲသလိုတွက်ပြီး ပြောလေ့ရှိတာကြောင့်လည်း '၇၃ မိုး'လို့ ပြောလိုက်ရင် ၇၃ နှစ်ရှိပြီ လို့ နားလည်ကြရပါတယ်။

အဘိုးအိုက ကင်တီမျိုးနွယ်ဝင် အုပ်စုရဲ့ သမိုင်းကြောင်းကို ခရားရေလွှတ် တတွတ်တွတ် ပြောပြသွားပါတယ်။ ဘေးမှာ ရပ်ပြီး နားထောင်နေကြတဲ့ ရွာသူရွာသားတွေအဖို့ ကတော့ ဒါမျိုးဟာ တွေ့နေကျဖြစ်ဟန်တူပါတယ်။ အထူးအဆန်းတစ်ခုလို့ မြင်တဲ့ ပုံ မပေါ်ကြပါဘူး။ အားလုံး ငြိမ်ငြိမ် ဆိတ်ဆိတ်နဲ့ ရပ်ပြီး စိတ်ဝင်တစား နားထောင်နေကြပါတယ်။

ဂရိတ်အဘိုးအိုရဲ့ ခေါင်းထဲက အစီအရီ အသေးစိတ်ထွက်လာနေတဲ့ စကားတွေဟာ ကြား နေရသူတွေအဖို့ အံ့ဩစရာ သိပ်ကောင်းပါတယ်။ ဘယ်သူဟာ ဘယ်အရပ်ဒေသက ဘာကြောင့် ဒီဒေသကို ရောက်လာတယ်။ ဘယ်သူနဲ့ ဘယ်သူတွေ လက်ထပ်ကြတယ်၊ ဘယ်သူတွေကို မွေးလို့ ဘယ်သူတွေက ဘယ်ကိုရောက်ပြီး ဘာဖြစ်ကုန်တယ် စသည် စသ

ည် ဖြင့်၊ ဟိုး သုံးရာစုက အကြောင်းတွေကို စနစ်တကျနဲ့ အစဉ်လိုက်ပြောပြနေတာမို့ 'လူတစ်ယောက်ရဲ့ အလွန်ထူးဆန်း တဲ့ မှတ်ဉာဏ်ကို အံ့မခန်းဖြစ်ကြရပါတယ်'

ဂရွိုက်ကြီးဟာ နာရီပေါင်းများစွာ ကုန်လွန်သည် အထိ စကားတွေ အဆက်မပြတ် ပြောနေပါတယ်။ နောက်ပိုင်းဆက်ပြောသွားနေတဲ့ အကြောင်းတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ ခေတ်ဖြစ်တဲ့ ၁၇၅၀ ခုနှစ်ပိုင်းထဲကို ရောက်လာပါတယ်။ စကားပြန်ဆီကတစ်ဆင့် ကျွန်တော်ကြားနေရတာက 'ဘုရင်မင်းမြတ်ရဲ့ စစ်သည် တော်တွေ ငါတို့ နိုင်ငံထဲ ဝင်ရောက်လကြတဲ့ အချိန်လောက်မှာ ပေါ့။ အိုမိုရိုရဲ့ သားလေးယောက် ထဲက အကြီးဆုံးသား 'ကွမ်တာ'ဟာ သူ့ရွာကနေပြီး တောထဲကို သစ်သွားခုတ်တယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီ နေ့ကစပြီး ကွမ်တာကို လုံးဝပြန်မတွေ့ကြရတော့ဘူး' . . .တဲ့ ။

သူ့စကားတွေဟာ ကျွန်တော့်အဘွားကြီးတွေဆီက ကြားထားခဲ့တဲ့ အချက်အလက်တွေနဲ့ တူနေပါတယ်။ သူကတော့ ဒီလိုတူနေတာကို ဘယ်သိပါ့မလဲ။ ကျွန်တော်က ချက်ချင်းအိတ်ထဲက မှတ်စုစာအုပ်ကိုထုတ်ပြီး အကြောင်းစုံ ရှင်းပြခိုင်းပါတယ်။ ကျွန်တော့်မှတ်စုစာအုပ်ထဲမှာ ကျွန်တော့်အဘွားတွေပြောပြခဲ့တဲ့ အာဖရိကန်ကြီးအကြောင်း မှတ်ထားတယ်မဟုတ်လား

ကျွန်တော့်စကားပြန်တစ်ယောက်က မှတ်စုစာအုပ်ကိုယူပြီး နောက်တစ်ဦးလက်ထဲ ထည့်ပေးလိုက်တယ်။ သူကတစ်ဆင့် ဂရွိုက်အဘိုးအို လက်ထဲရောက်သွားခဲ့တယ်။ သူတို့ အားလုံး စိတ်လှုပ်ရှားနေကြပါတယ် ။ အဲဒီ နောက်တော့ ဂရွိုက်အဘိုးအိုက သူ့လူတွေကို ရှင်းပြနေပါတယ်။ အဲဒီ အခါမှာ လူအားလုံးစိတ်လှုပ်ရှားလာကြပါတယ်။

တစ်ဦးတစ်ယောက်က အမိန့်ပေးလိုက်လို့ လား၊ ဘာလားတော့ ကျွန်တော်မသိဘူး၊ လူကြီး ၇၀ လောက်ဟာ ကျွန်တော်ကိုဝိုင်းပြီး နာရီလက်တံလှည့်သလို လှည့်သွားနေကြတယ်။ ပါးစပ်က လည်း သံပြိုင်ရွတ်ဆိုနေကြပါတယ်။ ကျွန်တော့်ရင်ထဲမှာ ဘယ်လိုခံစားရတယ်ဆိုတာပြေမပြေ တတ်ပါဘူး။

ရုတ်တရက် လူတန်းကြီးထဲက မိန်းမတစ်ယောက်ထွက် လာပြီး ကျွန်တော့်ရှေ့မှာ လာရပ် တယ်။ သူ့လက်ထဲက ကလေးကို ကျွန်တော့်ဘက် ထိုးပေးပါတယ်။ သူ့အမူအရာက 'ကလေးကိုယူလိုက်ပါ'လို့ ပြောနေတဲ့ သဘောရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း လှမ်းယူလိုက်ပါ တယ်။ အဲဒီမိန်းမဟာ ချက်ချင်းပဲ ကျွန်တော့်လက်ထဲက ကလေးကိုပြန်ယူပြီး ထွက်လာပြီး သူ့ရှေ့ က မိန်းမလုပ်သလို လုပ်ပြန်ပါတယ်။ အဲဒီ နောက်မှာတော့ မိန်းမတွေတစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက် ထွက်လာကြတော့တာပါပဲ။

နောက်တစ်နှစ်လောက်အကြာမှာ ကျွန်တော်ဟာ ဟားဗတ်တက္ကသိုလ်က ပါမောက္ခတစ်ဦး နဲ့ က ဆုံမိပါတယ်။ စကားစပ်မိလို့ ဒီအဖြစ်ကို ပြောပြတော့သူက "မင်းဟာ လူသားတွေရဲ့ ရှေးအကျအဆုံးပွဲတစ်ပွဲနဲ့ ကြုံလာခဲ့တာကိုး။ အဲဒါ 'သွေးစစ်ပွဲ'လို့ ခေါ်တယ်။ သူတို့ လူမျိုးစု ထုံးစံအတိုင်း 'မင်းဟာ ငါတို့ ပဲ၊ ငါတို့ ဟာမင်းပဲ'လို့ ပြောလိုက်ကြတာကလို့ သူက ရှင်းပြပါတယ်။

နောက်ပိုင်းမှာ ကျွန်တော်တို့ အဖွဲ့ဟာ အဲဒီ ကနေပြီး နောက်တစ်ရွာကို ကူးခဲ့ကြတယ်။ အဲဒီ အခါမှာ ဗုံတီးသံတွေကိုပြတ်တောင်းပြတ်တောင်း ကြားနေကြရပါတယ်။ နောက်ရွာကိုလည်း ရောက်ရော ဗုံထူထူလမ်းမကြီးရဲ့ ဘေးမှာ တန်းစီရပ်ပြီး ဆီးကြိုနေကြတဲ့ လူတွေကို မြင်ရပါတ

ယ်။ အားလုံးက လက်တွေ့ဝေရမ်းပြီး နှုတ်ဆက်ကြပါတယ်။ လင့်ရီဗာ ကားပေါ်မှာ မတ်တပ်ရပ်နေတဲ့ ကျွန်တော့်ကို "မတ်စတာကင်တီ မတ်စတာကင်တီ"လို့ နာမည်ကို အော်ခေါ်နေကြပါတယ်။

ကျွန်တော့်မျက်နှာရှေ့မှာ လက်တွေ့ . . .လက်တွေ့ . . . အများကြီးပဲ၊ ကျွန်တော် မျက်ရည်ကျမိပါတယ်။ ဘဝတစ်သက်တာမှာ ဘယ်တုန်းကမှ ဒီလောက်စိတ်ထိခိုက်ပြီး ကျခဲ့တဲ့ မျက်ရည်ဟာ မရှိခဲ့ဖူးပါဘူး။ အမှန်တော့ ဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော်လုပ်နိုင်တာ ဒီတစ်ခုပဲရှိပါတယ်။

အာဖရိကတိုက်က ပြန် လာပြီးတဲ့ နောက် ကျွန်တော်ဟာ လန်ဒန်ကို ရောက်သွားပြန်ပါတယ်။ ဗြိတိသျှ လွှတ်တော်မှတ်တမ်းတွေကို ရှာဖွေရပြန်ပါတယ်။ ဂရိတ်ကြီးပြောခဲ့တဲ့ 'ဘုရင်မင်းမြတ်ရဲ့ စစ်သည်တော်များ ရောက်လာချိန်'ဆိုတဲ့ စကားကို အတိအကျသိဖို့ အားထုတ်ရပြန်ပါတယ်။ အဲသလိုနဲ့ ပဲ ၁၇၆၇ ခုနှစ်အတွင်းက ဗိုလ်မှူးကြီး ကိုဟီရား ရဲ့ တပ်တွေဟာ ဂမ်ဘီယာမြစ်ကြောင်း အတိုင်း ဆန်တက်သွားပြီး ကျွန်တို့ကို လက်ခံရာခံတပ်ဖြစ်တဲ့ ဂျိမ်းစ်ခံတပ်မှာ ဝင်ရောက်တည်းခို သွားကြောင်း မှတ်တမ်းအခိုင်အမာတွေ တွေ့လာရပါတယ်။

ကျွန်တော်ထပ်သွားရတဲ့ နေရာက 'လွိုက်ရေကြောင်းဌာန'ပါ။ ဒီဌာနဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း များစွာကသင်္ဘောအဝင်အထွက်စာရင်းကို မှတ်တမ်းတင်ထားတဲ့ နေရာတစ်ခုပါ။ အထူးသဖြင့် အာဖရိကတိုက်က နေပြီး ထွက်လာတဲ့ ကျွန်တင် သင်္ဘောတွေစာရင်းကို ကျွန်တော်တွေ့လို့ ကြည့်ခွင့်ရခဲ့ပါတယ်။ မှတ်တမ်းတွေကဖြင့် တောင်ပုံရာပုံပါပဲ။ ကျွန်တော် နေ့စဉ် ရက်ဆက်သွား ပြီး မှတ်တမ်းတွေထဲမှာ ရှာရပါတယ်။ တစ်ရက်သော မွန်းလွဲပိုင်း ၂:၃၀ နာရီလောက်မှာ (အဲဒီ အချိန် ဟာ ကျွန်

တော်ရှာဖွေနေတာ သီတင်းနှစ်ပတ်အတွင်း ရောက်နေပြီ) 'သင်္ဘောအဝင်အထွက် မှတ်တမ်းအမှတ် ၁၀၂၃'ကို တွေ့ပါတယ်။ ကျွန်တော် ဖတ်ကြည့်လိုက်တော့ အဲဒီ မှတ်တမ်းတွေထဲ မှာ ကျွန်တင်သင်္ဘောအစင်းပေါင်း ၃၀ ထွက်ခဲ့တာကို တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒီ အထဲက နံပါတ် ၁၈ ဟာ ကျွန်တော့်စိတ်ကို အတော်စွဲဆောင်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ သင်္ဘောဟာ ၁၇၆၇ ခုနှစ်အတွင်းမှာ ဂမ်ဘီယာမြစ်ကြောင်းအတိုင်း စုန်ဆင်းသွားပြီး အမေရိကကို ထွက်သွားခဲ့တာပါ။ သင်္ဘော နာမည်က 'လော့ဒ်လီဂိုးနီးယား'လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီ သင်္ဘောဟာ ၁၇၆၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၂၉)ရက်နေ့ မနက်မှာ အင်နာပိုလစ္စ (နက်ပိုလစ္စ)ကို ဆိုက်ရောက်လာခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ အချက်ဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့ 'တွေ့ရှိချက်'တစ်ခုပါ။

အတိအကျ တွက်ကြမယ်ဆိုရင်ပေါ့လေ၊ ကျွန်တော့်အဘိုးရဲ့ အဘိုးတွေကို သယ်ဆောင် လာခဲ့ပြီးတဲ့ နောက်နှစ်ပေါင်း ၂၀၀၀ အကြာ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၂၉)ရက်နေ့မှာ ကျွန်တော်ဟာ အင်နာပိုလစ္စမြို့ သင်္ဘောဆိပ်ခံတံတားပေါ်မှာ ရပ်ပြီး ပင်လယ်ပြင်ကို တွေ့ဝေ ငေးမော နေမိပါတယ်။

အင်နာပိုလစ္စမှာ ရှိနေတဲ့ မေရီလင်းဂေဇက် မိုက်ကရိုဖလင်း မှတ်တမ်းတွေထဲက ၁၇၆၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ (၁)ရက်ထုတ် ဂေဇက်တီးယားမှာ ကြော်ငြာတစ်ခုတွေ့ရပါတယ်။ လော့ဒ် လီဂိုးနီးယား သင်္ဘောဟာ စိတ်တိုင်းကျ ရွေးချယ်ဝယ်ယူနိုင်မယ့် ကျွန်တွေကို သယ်ဆောင်ပြီး ဂမ်ဘီယာနိုင်ငံမှ ဆိုက်ရောက်လာကြောင်း ရေးထားတဲ့ ကြော်ငြာပါ။ ကြော်ငြာထဲမှာ ကျွန်တွေကို ဗုဒ္ဓဟူးနေ့မှာ လေလံတင်ပြီး ရောင်းမယ်လို့လည်း အတိအကျ ဖော်ပြထားပါတယ်။

အဲဒီ အချက်ကို တွေ့ရှိလာချိန်အထိ ကျွန်တော်ဟာ တိုက်ကြီးသုံးတို

က်က စာကြည့်တိုက် တွေ၊ မော်ကွန်းတိုက်တွေနဲ့ မှတ်တမ်းဌာနတွေ အားလုံးစုစုပေါင်း ၅၀ ကျော်လောက်ကို ရောက်ခဲ့ ပြီးပါပြီ။ အချိန်နာရီ ပေါင်းများစွာ အကုန်ခံပြီးလေ့လာခြင်း၊ မှတ်သားခြင်းစတဲ့ အလုပ်တွေ ကိုလည်း လုပ်ခဲ့ပြီးပါပြီ။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ၁၈ နဲ့ ၁၉ ရာစုတွေအတွင်း က တည်ရှိခဲ့တဲ့ ဂမ်ဘီယာကျေးရွာ တွေရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုရိုးရာဓလေ့ထုံးစံ တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ရေးသားပြုထားတဲ့ စာအုပ်တွေ၊ ဆောင်းပါး တွေ၊ မှတ်တမ်းမှတ်ရာတွေကို ဖတ်ရှုလေ့လာတာ တစ်ခုထဲတင် တစ်နှစ်တိ တိကြာခဲ့ပါ တယ်။

လော့ဒ်လီဂိုးနီးယားသင်္ဘော ကူးဖြတ်လာခဲ့ရတဲ့ ရေပြင်ပေါ်မှာ သင်္ဘောတစ်စင်းနဲ့ ဖြတ်သန်းသွားခဲ့ရတဲ့ အတွေ့အကြုံကို ကိုယ်တိုင်ခံ စားကြည့်ချင်တဲ့ ဆန္ဒကြောင့် ကျွန်တော်ဟာ အာဖရိကကို လေယာဉ်နဲ့ သွားခဲ့ပါတယ်။ အပြန်ခရီးကတော့ "အာဖရိကန်စတား"လို့ ခေါ်တဲ့ ကု န် တင်သင်္ဘောတစ်စီးနဲ့ ပြန်လာခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်တော်ဟာ အင်မတန် ကြမ်းတမ်းမာကျောလှတဲ့ သ စ ျသ ဘးကြ မ ျးပြ င ပေ ျမ ၊ အတွင်းခံ ဘောင်းဘီလေးတစ်ထည်ထဲဝတ်ပြီး ဆယ်ညတိတိ အအေးဒဏ်ကိုခံရင်း လိုက်လာခဲ့ပါတယ်။ တကယ်တော့ ကျွန်တော် ဆ ယ်ည ခံစားခဲ့ရတဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခဟာ ဟိုး လွန်လေပြီးသောအခါက လက် ထိပ်တွေ၊ သံခြေကျဉ်းတွေ အခတ်ခံရပြီး တိရစ္ဆာန်တွေလို အညှင်းဆဲ အ နှိပ်စက်ခံပြီး လိုက်ပါ လာခဲ့ကြရတဲ့ သန်းပေါင်းများစွာသော ကျွန်တွေ နဲ့ ယှဉ်လိုက်ရင် စာအဖွဲ့လောက်ဘူးလို့ ဆိုနိုင်မှာ ပါ။ အလွန်ညစ်ပတ် ပေရေနေတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ သေးအလူးလူး၊ ချေးအလူးလူးနဲ့ ရက်ပေါ င်း ၆၀ ကျော် ၇၀ နီးပါး ရေပြင်ပေါ် ဖြတ်သန်းလာခဲ့ရတဲ့ ဒုက္ခဟာ အင် မတန်မှ ကြောက်စရာ ကောင်းလှပါတယ်။

စာအုပ်တစ်အုပ် ဖြစ်လာဖို့ အတွက် ကျွန်တော်ဟာ ဆယ်နှစ်ကျော် ကျော် ကြိုးပမ်းအား ထုတ်ခဲ့ရပါတယ်။ ကျွန်တော်ဒီစာအုပ်ကို ဘာကြောင့် ဇာစ်မြစ်လို့ နာမည်ပေးခဲ့တာလဲ။ ဒီစာအုပ် ဟာ ကျွန်တော့် မိသားစုတစ်စုထဲရဲ့ ဇာတ်လမ်းကိုသာ ပြောပြနေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အာဖရိကမျိုးနွယ်က ဆင်းသက်လာခဲ့ကြတဲ့ 'အမေရိကန်လူမည်း' သန်းပေါင်းများစွာရဲ့ သမိုင်းကို လည်း ရည်ညွှန်း ပြောပြနေတဲ့ စာအုပ်ပါ။ ဒါကြောင့် ဇာစ်မြစ် သို့မဟုတ် ဇာစ်မြစ်များ လို့ နာမည်ပေးခဲ့တာပါ။

ကျွန်တော်ကတော့ ကျွန်တော့်ရဲ့ စာအုပ်ကို လူမည်းတွေ အတွက် စိတ်ဓာတ်အင်အား တက်ကြွစေမယ့် တွန်းအားတစ်ခု ဖြစ်လာစေချင်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ အားလုံးဟာ တစ်ဦးတည်းသော ဖန်ဆင်းရှင်က ဆင်းသက်လာကြတာပါဆိုတဲ့ အမှန်တရားကို မီးမောင်းထိုးပြနေတဲ့ အရာတစ်ခုလည်း ဖြစ်လာစေချင်ပါတယ် " . . .တဲ့ ။

* * *

အဲဒီ စကားတွေဟာ ကမ္ဘာကျော် ဇာစ်မြစ် ဝတ္ထုရဲ့ စာရေးဆရာ၊ အလက်စ်ဟေလီ ပြောပြခဲ့ တဲ့ စကားတွေပါ။ ဒီစကားတွေကို အလက်စ်ဟေလီဟာ ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ရိုးဒါးဒိုင်ဂျက်မဂ္ဂဇင်း ထဲမှာ ကျွန်ုပ်၏ ဇာစ်မြစ်များကို ရှာဖွေခြင်း၊ အမေရိကန် လူမည်းတစ်ဦး၏ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု ဇာတ်လမ်း (My Search For Roots - A Black American's Story)အမည်နဲ့ ဆောင်းပါးရေးပြီး ဖော်ပြခဲ့တာပါ။

အလက်စ်ဟေလီဟာ စာရေးဆရာဖြစ်ချင်နေတဲ့ လူတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ လည်း မှတ်သား နာယူထိုက်တဲ့ စကားတွေ အများကြီးပြောခဲ့ဖူးပါတယ်။ သူက 'အများအားဖြင့် လူတွေဟာ နေ့ချင်း ပေါက် ညချင်းပေါက် စာရေးဆရာ ဖြစ်လာချင်ကြပါတယ်။ စာရေးတယ်ဆိုတာ အဲသလိုတော့

မဖြစ်နိုင်ပါဘူး'လို့ ပြောခဲ့ဖူးပါတယ်။

ပြီးတော့ သူက 'ကျွန်တော်ဟာ စာအုပ်တစ်အုပ် ဖြစ်လာဖို့ အတွက် ဆယ်နှစ်ကျော်ကျော် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့ရပါတယ်။ လေယာဉ်တစ်တန်း၊ သင်္ဘောတစ်တန်း၊ ကားတစ်တန်း၊ ရထားတစ်တန်းစီးပြီး မိုင်ပေါင်းများစွာ ခရီးသွားခဲ့ရပါတယ်။ မှတ်တမ်းတွေ၊ မှတ်စုတွေနဲ့ စာအုပ်တွေ အမြောက်အမြားကို ဖတ်ရှုခဲ့ရပါတယ်။ ကျွန်တော် အဲသလောက် အားထုတ်ခဲ့လို့ ဇာစ်မြစ်ဆိုတဲ့ စာအုပ်ထွက်လာခဲ့တာပါ'တဲ့ ။

နောက်ပြီးတော့လည်း သူက 'စာရေးဆရာဖြစ်ချင်ရင် စာရေးပါ။ စာရေးပါလို့ တိုက်တွန်းရပါ လိမ်မယ်၊ စာရေးတယ်ဆိုတာ မလွယ်ပါဘူး၊ အချိန်ကုန်မယ်၊ ပင်ပန်းမယ်၊ ခက်ခဲမယ်၊ စိတ်ဓာတ်ကျမယ်၊ အဲဒါတွေဟာ စာရေးသူတိုင်း ကြုံနေကြရတာ ပါ။ အများအားဖြင့် လူတွေဟာ နေ့ချင်းညချင်း စာရေးဆရာ ဖြစ်ချင်တတ်ကြတယ်။ အဲသလို ဖြစ်ဖို့ ကတော့ မလွယ်ပါဘူး။ ကိုယ်ရေးထားတဲ့ စာကို ထပ်တလဲလဲ အပယ်ခံရတာ မျိုးဟာ ကြုံရမယ့် အရေးတစ်ခုပါ။ အဲလို အပယ်ခံရတာ ကို လက်ခံနိုင်တဲ့ အရည်အချင်းတစ်ခု ရှိနေဖို့ ရာနဲ့ ချီပြီး အပယ်မခံခဲ့ရတဲ့ လူရယ်လို့ ကျွန်တော် မတွေးဖူးသေးပါဘူး'လို့ လည်း ပြောခဲ့ဖူးပါတယ်။

စာရေးဆရာဖြစ်ချင်နေတဲ့ လူတွေအဖို့ ကမ္ဘာကျော်လူမည်းစာရေးဆရာ အလက်စ်ဟေလီ ရဲ့ စကားတွေဟာ မှတ်သားနာယူချင်စရာကောင်းပေတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

မောင်ထွန်းသူ

၂၀၀၀၊ နိုဝင်ဘာ ၁။

အမှာ စာ

'ဇစ်မြစ်'၏ မူရင်း ROOTS ကို ၁၉၇၃ ခုနှစ်က အမေရိကန်တွင် ထုတ်ဝေခဲ့ရာ အရောင်းရဆုံး စာအုပ်စာရင်းတွင် နံပါတ် (၁)နေရာ ချိတ်ခဲ့ပြီး အတော်လေးလည်း အုတ်အော် သောင်းတင်း ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ။

ယခုစာအုပ်မှာ မူရင်းဝတ္ထုကို ပြန်ဆိုထားခြင်းဖြစ်၍ ယင်းဝတ္ထုအကျဉ်းကို စာမြည်းသဘော ဖတ်ရုံမျှဖြင့် တသသဖြစ်ခဲ့ရသော ယနေ့ လူလတ်ပိုင်း၊ လူကြီးပိုင်းများ လည်း ပြန်လည်ခံစား နှစ်ခြိုက်နိုင်ကြမည်ဖြစ်ပြီး လူငယ်များ အနုဖြင့်ကား အာဖရိကတိုက်သားတို့ ၏ ကြမ်းတမ်းခက်ထန် လှသည့်ဘဝကို ရင်တနင့်နင့်၊ ရင်တနာနာဖြင့် မှူဝေခံစားနိုင်ကြလိမ့်မည်။

ဤဝတ္ထုကို ပြန်လည်ထုတ်ဝေရာ၌ ဝတ္ထုအမည်ကို ဘာသာပြန်သူနှင့် ထုတ်ဝေသူတို့ တိုင်ပင်ရွေးချယ်ကြရာ၌ 'မျိုးဆက်'၊ 'မျိုးရိုးဇာတိ'စသည်ဖြင့် စဉ်းစားကြသော်လည်း 'ဇစ်မြစ်' ဟူသော အမည်လောက် တိကျထိရောက်မှုမရှိသဖြင့် 'ဇစ်မြစ်'ဟူ၍ ပင် အမည်ပေးလိုက်ပါသည်။ ။

* * *

အခန်း (၁)

ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၇၅၀ ခုနှစ်၊ နွေဦးပေါက်ရာသီဝင်စ စောစောပိုင်း အချိန်ကာလတွင် အနောက် အာဖရိကတိုက် ဂမ်ဘီယာပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းမှ မြစ်ညာဘက်သို့ ဆံတက်သွားမည်ဆိုပါက လေးရက်ကာခရီးမျှသွားရသော ဂျပ်ဖူရီရွာရှိ အိုမိုရီနှင့် ဘင်တာကင်တီတို့ ဇနီးမောင်နှံတွင် သားယောက်ျားလေးတစ်ယောက် မွေးဖွားသည်။ ။ ငယ်ရွယ်နုပျိုသော ဘင်တာ၏ သန်စွမ်းကြံ့ခိုင် သည့် ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှ အတင်းရုန်းကန်လှုပ်ရှားတိုးထွက်လာခဲ့သောကလေးသည် သူ့အမေကဲ့သို့ ပင် မည်းနက်နေသည်။ ။ ဘင်ဒါ၏ သွေးများ တစ်ကိုယ်လုံးပျံ့ကျကာ ချော်ချွတ်ချွတ်ဖြစ်နေသော ကလေးသည် သံကုန်ဟစ်၍ ငိုကြွေးလျက်ရှိ၏။ ။ ပါးရေနားရေများ တွန့်နေပြီဖြစ်သော လက်သည် မကြီးနှစ်ဦးအနက် တစ်ဦးမှာ အဘွားအိုကြီး 'ညိုဘိုတို'ဖြစ်၍ ကျန်တစ်ဦးမှာ ကလေး၏ ဘွားအကြီး 'ယေဆာ'ဖြစ်သည်။ ။ သူတို့ နှစ်ယောက်သည် မွေးလာသည့်ကလေးကို ယောက်ျား ကလေးမှန်းသိလိုက်သောအခါ ဝမ်းသာအားရရယ်ကြသည်။ ။ ဘိုးဘွားဘီဘင်များ ပြောစမှတ်ပြုခဲ့ ကြသည့် စကားအရ သားဦးယောက်ျားကလေးသည် မိဘနှစ်ပါးကို သာမက မဘနှစ်ပါး၏ နှစ်ဖက်သော မိသားစုနှင့် ဆွေမျိုးသားချင်းများကိုပါ အလွှာဘုရားသခင်က ပေးအပ်သည့် ကောင်းချီးမင်္ဂလာ ဆုထူးဆုမြတ်များကို ရရှိအောင် အကျိုးပေးတတ်သည် ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ ။ ထို့ပြင် လည်း မိခင်ဖြစ်သူ ဘင်တာ၏ နာမည်သည် ထာဝစဉ်ထင်ရှားကျော်ကြားသွားလိ

မုံမည်ဟူသော အသိကလည်း ရှိနေ၏ ။ ထို့ကြောင့်လည်း အဘွားကြီးနှစ်ယောက် ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်နေကြခြင်း ပေတည်း။

အချိန်မှာ ကြက်ဦးမတွန်သေးမှီ နာရီပိုင်းဖြစ်သည် ။ ကလေးသည် လက်သည် မကြီး ညိုဘိုတိုနှင့် သူ့ဘွားအကြီး ယေဆာတို့ ၏ ပါးစပ်များမှ ဗလစ်ဗလစ်မြည်နေသည့် စကားပြောသံ များကို ကြားနေရသည် ။ ထိုအသံများ နှင့် အတူ သူ ပထမဆုံးကြားရသည့် အသံများမှာ ရွာထဲမှ မိန်းမများ ၏ ဆန်ဖွပ်သံများ ဖြစ်၏ ။ သူတို့ ၏ သစ်သားကျည် ပွေ့များ နှင့် ဆုံများ ထိတွေ့ရိုက်ခတ် နေသည့် တထုံထုံအသံများ သည် အဆက်မပြတ် စည်းချက်ကျကျ ထွက်ပေါ်လျက်ရှိသည် ။ သူတို့ ၏ မိရိုးဖလာ အစားအစာဖြစ်သော နံနက်စာ ယာဂုကျိုရန် ပြင်ဆင်နေကြခြင်း ပေတည်း။ ယာဂု ကျိုသည့်အခါတွင် လည်း သူတို့သည် ကျောက်ခဲသုံးလုံးကို ဖိုခုံလောက်လုပ်ထားသည့် မီးဖိုပေါ်၌ မြေအိုးများ တင်၍ ကျိုကြခြင်း ဖြစ်၏ ။

ပြာလဲ့လဲ့မီးခိုးများ သည် ရွာပေါ်တွင် အခွေလိုက် အလိပ်လိုက် လှပစွာ လွင့်မျောလျက်ရှိကြ သည် ။ ရွာမှာ အလွန်ဖုန်ထူသော ရွာငယ်ကလေးတစ်ရွာ ဖြစ်၏ ။ တဲများမှာ လုံးလုံးဝိုင်းဝိုင်း ရွံ့တဲများ ဖြစ်၏ ။ ရွာဗလီဆရာ ကာဂျာလီဒင်ဘာ၏ နှာခေါင်းသံပါသည့် မြည်တမ်းသံကိုလည်း ကြားနေကြရပြီဖြစ်သည် ။ ရွာထဲမှ ယောက်ျားများအား ဝတ်တက်ရန် နှိုးဆော်နေခြင်းပေတည်း။ ရွာထဲမှ အမျိုးသားများ သည် အလ္လာဘုရားသခင်အား တစ်နေ့ လျှင် ငါးကြိမ်မျှ ပုံမှန်ဝတ်ပြုကြရ၏ ။ တစ်ကြိမ် ဝတ်ပြုလျှင်လည်း အတိုင်းအဆ မသိနိုင် လောက်အောင် အချိန်ကြာတတ်၏ ။ ဤသည် မှာ ရွာဓလေ့ထုံးစံတစ်ခုဖြစ်သည် ။ ယခု လည်း ရွာသားများ သည် ဗလီဆရာ၏ အသံကို ကြားသည် နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အနံ့သတ် သားရေစိမ်းများ ခင်းထားသည့် ဝါးကွပ်ပျစ်ခင်းများ ပေါ်မှ ကပျာ

ကယာ လူးလဲထကြ သည် ။ ချည်ကြမ်းအပေါ်ဝတ်အကျွန်းကြီးများကို က
သောကမျော ဝတ်ကာ ဗလီဆရာ ဘုရားရှိခိုး နေသည့်နေရာသို့ အပြေး
အလွှားသွားကြသည် ။

အလ္လာဟု အက္ကဘာ - အလ္လာဟု အရှင်သည် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်
တော်မူပါပေ၏ ။ ဤကမ္ဘာလောက၌ ဘုရားတစ်ဆူတည်းသာရှိသည်
ဟု ကျွန်ုပ်ယုံကြည်ပါ၏ ။

ဤဝတ်ပြုပွဲအပြီးတွင် ယောက်ျားအားလုံး နံနက်စာစားရန် ကိုယ့်အိ
မ် ကိုယ်ပြန်ကြသည် ။ ဘုရားဝတ်ပြုလာသူများ ထဲတွင် စိတ်လှုပ်ရှား
နေသည် နှင့်အမျှ ကြည်လင်ရွှင်ပျလျက်ရှိသော အိုမိုရို လည်း ပါသည် ။
အိုမိုရိုက ယနေ့မနက် သူ့တွင် သားဦးယောက်ျားလေးတစ်ယောက် မွေး
ဖွား ကြောင်း ဝမ်းသာအားရသူတို့ အား ပြောပြသည် ။ အားလုံးက သူ
အား ဝမ်းမြောက်စကား ပြောကြ သည် ။ ကံကောင်းပါစေဟု လည်း ဆု
တောင်းကြသည် ။

ယောက်ျားများ သည် ကိုယ့်အိမ်ကိုယ်ပြန်ရောက်သည့်အခါ သူတို့ ဇ
နီးသည် များက ဘူးခြောက်ပန်းကန်နှင့် ထည့်ပေးသော ယာဂုကို
စားကြသည် ။ သူတို့ ခင်ပွန်းများအား နံနက်စာပေးအပြီးတွင် ဇနီးများ
သည် အိမ်နောက်ဖေးရှိ မီးဖိုချောင်များ အတွင်းသို့ဝင်၍ သားသမီး များ
အား နံနက်စာကျွေးကြသည် ။ အားလုံးကို ကျွေးမွေးပြီးခါမှ သူတို့
စားကြသည် ။ နံနက်စာစား အပြီးတွင် ယောက်ျားများ သည် အရိုးတိုတို
နှင့် လက်ကိုင်အကွေးတပ် ပေါက်ပြားများကို ယူကြ သည် ။ အသွားမှား
မှာ သစ်သားဖြစ်သော်လည်း ရွာပန်းပဲဆရာက သွေးပေထားသဖြင့် မြ
နေ အောင် ထက်သ်။ သူတို့ သည် ပေါက်ပြားများ ကိုယ်စီဆွဲကာ တစ်
နေ့တာ ယာမြေပြုပြင်ရေး လုပ်ငန်းအတွက် ယာထဲသို့ ထွက်ကြသည် ။

ယောက်ျားများ စိုက်ပျိုးသည့် အဓိကသီးနှံများမှာ မြေပဲနှင့် ဝါဖြစ်၍ ဆန်စပါးကို မိန်းမများက စိုက်ပျိုးကြသည်။ ။ ဂမ်ဘီယာနိုင်ငံ၏ ပူပြင်သော ရာသီ ဥတုအောက်ရှိ စိုပြည်စိမ်းလန်းသော မြက်ခင်းပြင်ကြီးများ သည် သူတို့ ၏ ယာမြေများ ဖြစ်လေ သည်။ ။

ရှေးဟောင်းဓလေ့ထုံးစံအရ သားဦးမွေးပြီးနောက် ခုနစ်ရက်မျှကာ လအတွင်း အိုမိုရိုသည် အလွန်အရေးကြီးသော တာဝန်တစ်ခုကို အလေးအနက်ထား ဆောင်ရွက်နေသည်။ ။ ယင်းတာဝန် မှာ သားဦးအတွက် နာမည်ရွေးရသည့် တာဝန် ဖြစ်၏။ ။ သူ့သားအတွက် သူရွေးချယ်သော နာမည် သည် သူတို့ လူမျိုးသမိုင်းတွင် အစဉ်အလာရှိသော နာမည်နှင့်လည်း ဆက်စပ်ယှက်နွယ်မှုရှိရလိမ့် မည်။ အနာဂတ်အတွက် အလားအလာကောင်းသော နာမည်လည်း ဖြစ်ရလိမ့်မည်။ အဘယ်ကြောင့် ဟူမူ သူ့လူမျိုးစု 'မန်ဒင်ကာ'တို့ က ကလေးတစ်ယောက်သည် သူ့အားမှည့်ထား သည့်နာမည်အရ ရည်စူးသူသို့မဟုတ် ရည်စူးသည့်အရာ၏ ထူးခြားထင်ရှားသော အရည်အသွေး များ အတိုင်း တိုးတက်ကြီးပွားသွားနိုင်သည် ဟု ယုံကြည်ထားကြသည် မဟုတ်ပါလား။

သူ့သားအတွက် နာမည်စဉ်းစားနေသည့် ဤသီတင်းပတ်အတွင်း အိုမိုရိုသည် သူနှင့် သူ့ဇနီး ဘင်တာကို ကိုယ်စားပြုကာ ဂျပ်ဖူရီရွာထဲရှိ အိမ်တိုင်းသို့သွားသည်။ ။ ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံအရ ရှစ်ရက်မြောက်နေ့တွင် ကျင်းပပြုလုပ်မည့် လူသား နာမည်ပေးပွဲသို့ မိသားစုတိုင်း တက်ရောက်ကြရန် ဖိတ်ကြားသည်။ ။ ထိုနေ့တွင် ဤသားငယ်သည် သူ့အဖေနှင့် သူ့အဘိုးတို့ ကဲ့သို့ပင် မန်ဒင်ကာ လူမျိုးစု၏ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး ဖြစ်လာပေတော့မည်။

ရှစ်ရက်မြောက်နေ့သို့ရောက်သောအခါ ရွာသူရွာသားများ သည် နံနက် စောစောစီးစီး အိုမိုရို နှင့် ဘင်တာတို့ ၏ တဲရှေ့သို့ စုရုံးရောက်ရှိလာကြသည်။ ။ အိုမိုရိုနှင့် ဘင်တာတို့ ၏ နှစ်ဖက်သော မိသားစုများမှ အမျိုးသမီးများ သည် အခမ်းအနားအတွက် နို့ရည်ထည့်ထားသည့် ဘူးခြောက်များ ၊ ဆန်နှင့်ပျားရည် ရောလုပ်ထားသည့် မန်ကို မုန့်ချိုများကို ခေါင်းပေါ်တင်ရွက်၍ ယူလာကြသည်။ ။ ဂျာလီသာဟု ခေါ်သော ကျေးရွာပုံသမား ကာရာမိုဆလာသည် သူ့ပုံများ နှင့် အသင့်ရောက်နေပြီ ဖြစ်၏။ ။ အလီမာမိုခေါ် ကျေးရွာဗလီဆရာနှင့် နောင်တစ်ချိန်တွင် ဤကလေး၏ စာသင်ဆရာဖြစ် လာမည့် အရာဖင်းသို့မဟုတ် ကျောင်းဆရာ ဘရင်မာစီဆေးတို့ လည်း ရောက်နေကြပြီ ဖြစ်၏။ ။ အိုမိုရို၏ အစ်ကိုများ ဖြစ်ကြသော ဂျန်နာနှင့် ဆာလိုအမ်တို့ လည်း အချိန်မီရောက်နေကြပြီ ဖြစ်၏။ ။ သူတို့ နှစ်ယောက်သည် သူတို့ တူမွေးဖွားကြောင်းကို ပုံသံဖြင့် သတင်းပို့သဖြင့် သိလာရသူများ ဖြစ် သည်။ ။ သတင်းရလျှင် ရချင်း သူတို့ သည် အလွန်အလှမ်းကွာဝေးသောဒေသမှ လာခဲ့ကြလေသည်။ ။

ဘင်တာသည် သူ့ကလေးကို ဂုဏ်ယူဝင့်ကြားစွာဖြင့် ပွေ့ထားသည်။ ။ နာမည်ပေးမည့်နေ့ တွင် လုပ်နေကျထုံးစံအတိုင်း ကလေး၏ မွေးဆံပင် အနည်းငယ်ကို ကွက်၍ ရိတ်ထားသည်။ ။ မိန်းမ များ သည် ကလေး၏ အချိုးအဆစ် ပြေပြစ်ပုံကိုကြည့်ကာ အံ့သြချီးမွမ်းကြသည်။ ။ ထို့နောက် ပုံသမားက သူ့ပုံများကို စတင်တီးခတ်သောအခါ အားလုံးငြိမ်ဆိတ်သွားကြသည်။ ။ ရွာဗလီဆရာ သည် နို့ချဉ်ဘူးများ နှင့် မာန်ကိုမုန့်ချိုများကို သူ့မျက်မှောက်၌ ထားကာ ဘုရားဝတ်ပြုသည်။ ။ သူ ဝတ်ပြုစာများ ရေရွတ်နေခိုက်တွင် ဧည့်သည် တစ်ဦးချင်းစီက နို့ချဉ်ထည့်ထားသည့် ဘူးခြောက် ခွက်နှုတ်ခမ်းကို ညာလက်နှင့်ထိကြရသည်။ ။

အစားအစာကို ရိုသေသမှုပြုသည့် လက္ခဏာတစ်ရပ် ဖြစ်၏။ ထို့နောက် ဗလီဆရာသည် ကလေးအပေါ်မှ မိုး၍ ဘုရားရှိခိုးခြင်း၊ ဆုတောင်းခြင်း စသည် များကို ပြုသည် ။ ဤကလေးအား အသက်ရှည်ရှည်နေထိုင်ခွင့်ပြုရန်၊ သူ့လူမျိုး သူ့ရွာနှင့် သူ့မိသားစု ဂုဏ် သိက္ခာမြင့်မားရေး၊ ကလေးအများ အပြား ရရှိရေး စသည် တို့ ကို ဆောင်ရွက်သည့် အခါ အောင်မြင်မှုရရှိအောင် ကူညီရန် စသည် များကို အလွှာဘုရားသခင်အား တောင်းပန်စကားဆို သည် ။ နောက်ဆုံး၌ ဤကလေး မကြာမီရရှိတော့မည့် နာမည်အား ဂုဏ်သိက္ခာမြင့်မားအောင် စောင့်ရှောက်ပေးရန်နှင့် အမည်နာမနှင့် ထိုက်တန်သည့် ကိုယ်အင်အား စိတ်အင်အားများ ပေးသနားရန် ဆုတောင်းသည် ။

ထို့နောက် အိုမိုရိုသည် စု၍ ရပ်နေကြသော ဧည့်ပရိသတ်များ ရှေ့မှ ဖြတ်လျှောက်ကာ သူ့မိန်းမအနီးသို့ သွားသည် ။ သူ့မိန်းမ၏ လက်ထဲမှ ကလေးကို ပွေ့ယူသည် ။ ဧည့်ပရိသတ်အားလုံး ကြည့်နေခိုက်မှာ ပင်သူသည် သူ့သား၏ နားတစ်ဖက်တွင် ပါးစပ်ဖြင့်ကပ်၍ သူ့သားအတွက် သူ့ရွေး ထားသည့်နာမည်ကို သုံးကြိမ်တိတိ တိုးတိုးကလေးပြောသည် ။ ကလေး၏ နာမည်ကို ကလေးအား ပြောပြလိုက်ခြင်းသည် ပထမဆုံးအကြိမ် ဖြစ်၏ ။ အိုမိုရို၏ ဧည့်ပရိသတ်သည် အိုမိုရို လုပ်ကိုင်နေပုံ ကိုကြည့်ကာ လူသားတိုင်းသည် မိမိဘယ်သူဘယ်ဝါဖြစ်သည် ကို အရင်ဆုံးသိသင့်သည် ဟူသော ခံစားမှုဝင်လျက် ရှိကြလေသည် ။

ဗုံသံများ ပြန်ပေါ်လာသည် ။ အိုမိုရိုသည် သူ့မိန်းမနားတွင် ကပ်၍ ကလေး၏ နာမည်ကို တိုးတိုးကလေး ပြောသည် ။ ဘင်တာက ရွှင်လန်းအားရစွာဖြင့် ပြုံးသည် ။ ထို့နောက် အိုမိုရိုက ရွာသူ ရွာသားများ ရှေ့၌ ရပ်နေသည့် ကျောင်းဆရာထံသွားကာ သူ့သား၏ နာမည်ကို တိုးတိုးကလေးပင် ပြောသည် ။

'အိုမိုရိုနဲ့ ဘင်တာတို့ ရဲ့ သားဦးကလေးကို "ကွယ်တာ" လို့ နာမည်မှ ညွှ်လိုက်တယ်' ဟု ကျောင်းဆရာ ဘရင်မာစီဆေးက အများကြားအောင် အော်၍ ပြောလိုက်သည်။ ။

ဤနာမည်ကို လူတိုင်းကသိသည်။ ။ ကလေး၏ ကွယ်လွန်သွားလေပြီ ဖြစ်သော အဘိုး 'ထိုင်ရာတာကွမ်တာကင်တီ' ၏ အလယ်နာမည် ဖြစ်၏။ ။ ကလေး၏ အဘိုးသည် သူ၏ ဇာတိဖြစ်သော မော်ရက်တားနီးယားမှ နေ၍ ဂမ်ဘီယာသို့ ရောက်လာသူဖြစ်သည်။ ။ သူသည် ဂျပ်ပူရီရွာသားများအား အငတ်ဘေးကြီးတစ်ခုမှ လွတ်မြောက်အောင် ကယ်တင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ။ သူသည် အဘွားယေဆာနှင့် လက်ထပ်ကာ ရွာ၌ အခြေစိုက်ခဲ့ပြီး သူကွယ်လွန်ချိန်အထိ သူတော်ကောင်းတစ်ယောက်အဖြစ်ဖြင့် ဂျပ်ပူရီရွာအား ကောင်းရာကောင်းကျိုးများ လုပ်ပေးသွားခဲ့သူဖြစ်သည်။ ။

ကျောင်းဆရာသည် အဘိုးကိုင်ရာဘာကင်တီ မကြာခဏ ပြောပြခဲ့ဖူး၍ သိရှိမှတ်မိနေသော မော်ရက်တားနီးယားနယ်ဘက်မှ ဘိုးဘေးဘီဘင်များ ၏ နာမည်များကို တစ်ခုချင်းစီ ရေရွတ်ပြနေသည်။ ။ နာမည်များမှာ များပြားလှ၏။ ။ တစ်မိုးနှစ်မိုး စသည် ဖြင့် ရေတွက်လျှင် မိုးရာသီပေါင်း နှစ်ပေါင်းနှစ်ရာကျော်ခန့် အချိန်ကာလအထိ ပြန်၍ သွားရမည့် နာမည်များ ဖြစ်သည်။ ။ ထို့နောက် ဗုံသမားက သူဗုံများ တီးခတ်သည်။ ။ ဧည့်ပရိသတ်များက ကလေး၏ အဘိုးဘက်မှ ထူးခြားထင်ရှားသော မျိုးရိုးအဆက်အနွယ်များကို အံ့သြကြသည်။ ။ တလေးတစား ချီးကျူးပြောဆိုကြသည်။ ။

ထိုနေ့ ရှစ်ရက်မြောက်ညတွင် အိုမိုရိုသည် လရိပ်နှင့်ကြယ်ရောင်များ အောက်၌ သူ့သားကို ပွေ့ချီ၍ တစ်ယောက်တည်းရပ်ကာ နာမည်ပေးအ

ခမ်းအနားကို အပြီးသတ်သည် ။ သူသည် သန်စွမ်းသောလက်များ ဖြင့်
သားငယ်ကွမ်တာအား ပွေ့ချီပြီး ရွာစွန်သို့ လျှောက်သွားသည် ။ ကလေး
ကို ကောင်းကင်ဆီသို့ မြှောက်ပြထားပြီး သိမ်မွေ့နူးညံ့သောလေသံဖြင့်
ပြောသည် ။ 'အရှင် ထက်ကြီးမားသော အရာဆို၍ ဤတစ်ခုတည်းသာ
ရှိပါသည် အရှင်၊ ရှုစားတော်မူပါ'

* * *

အခန်း (၂)

စိုက်ပျိုးရာသီသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့လေပြီ။ မကြာခင် မိုးဦးကျတော့မည် ဖြစ်၏ ။ ဂျပ်ဖူရီရွာသားများ သည် သူတို့ ၏ယာမြေများ ပေါ်၌ မြက်ခြောက်များ ၊ ကောက်ရိုးများ ၊ ထင်းခြောက်များ စသည့် ပေါင်းပင်မြက်ပင် အမှိုက်သရိုက်များကို စုပုံမီးရှို့ကြသည် ။ ပြာမှုန်များ သည် လေနောက်သို့ လိုက်ပါ ကာ ယာတောနေရာအနှံ့သို့ ရောက်ကြသည် ။ ဤသို့ဖြင့် ယာမြေများ သည် ထိုက်သင့်သော အာဟာရကို ပြန်လည်ရရှိကြသည် ။ လယ်ကွက်များ အတွင်း၌ မူ မိန်းမများ သည် စိမ်းစိုလန်းဆန်း သော ကောက်ပင်များကို ရွံ့ထဲသို့ ထိုးနှစ်ကာ ကောက်စိုက်နေကြလေပြီ။

ဘင်တာမှာ မီးဖွားပြီးစဖြစ်၍ သူ့လယ်လုပ်ငန်းခွင်သို့ မဝင်နိုင်ပေ။ သူ့လယ်ကို ဘွားအေကြီး ယေဆာက တာဝန်ယူ၍ လုပ်ကိုင်ပေးလျက်ရှိ၏ ။ သို့သော်လည်း ယခုအခါတွင် မူ ဘင်တာသည် သူ့တာဝန်များကို ပြန်လည်လုပ်ကိုင် လာပြီဖြစ်သည် ။ သူသည် သားငယ်ကွမ်တာအား ချည်ကြမ်း တစ်ထည်ဖြင့် ကျောပိုးကာ အခြားမိန်းမများ နှင့်အတူ အလုပ်ခွင်သို့ သွားလျက်ရှိသည် ။ သူ၏ သူငယ်ချင်း ဂျန်တေးတိုရေး အပါအဝင် အချို့သော မိန်းမများ သည် သူ့လိုပင် ကလေးငယ် များအား ကျောပိုးထားကြသည် ။ ခေါင်းများ ပေါ်တွင် လည်း အထုပ်များ ရွက်ထားကြသည် ။ သူတို့ သည် ဂမ်ဘီယာမြစ်မှ ကုန်းတွင်းပိုင်းဘက်သို့ စီးဝင်လာကြသော မြစ်လက်တက်များ အနက် သူတို့ ရွာနားမှ ကပ်၍ စီး

ဆင်းလျက်ရှိသော 'ကင်ဘီဘိုလောင်းဂိုး' အမည်ရှိ
ချောင်းငယ်ဆိပ်ကမ်းရှိ လှေများ ဆီသို့ သွားနေကြခြင်း ဖြစ်၏ ။
လှေများမှာ လူစီး အပေါ့စား လှေငယ်များ ဖြစ်၍ တစ်စီးလျှင် မိန်းမ ငါး
ယောက်မှ ခြောက်ယောက်အထိ စီးနင်းလိုက်ပါကြသည် ။

ချောင်းကမ်းပါး တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် ထူထပ်စွာ
ပေါက်ရောက်နေကြသော ပင်ကြီး ပင်ငယ်များ နှင့် လမုပင်များ ဆီမှ သ
င်းပျံ့မွှေးကြိုင်သော အနံ့မျိုးစုံသည် လေနှင့်အတူ လိုက်ပါလာ နေကြသ
ည် ။ လှေများ ဖြတ်လာသည့် အသံကြောင့် ကမ်းပါးထက်ရှိ မျောက်လွဲ
ကျော် မိသားစုများ သည် အိပ်ပျော်နေရာမှ လန့်နိုးလာကြသည် ။ ဆူညံ
စွာ အော်ကြဟစ်ကြ ပြေးကြ လွှားကြသည် ။ သစ်ပင်များ ပေါ်သို့ ပြေး
တက်ကာ သစ်ကိုင်းကြီးများကို ဆုပ်ကိုင်၍ တအားကုန်လှုပ်ပြနေကြသ
ည် ။ တောဝက်များ သည် စီခနဲ ညံခနဲ အော်မြည်ကာ နှာခေါင်းများကို
တရူးရူးမှုတ်၍ လုံခြုံသောနေရာ ၌ ပုန်းအောင်းရန် ချုံကြိုချုံကြား မြ
က်ပင်ကြိုမြက်ပင်ကြားသို့ ဒလဟော ထိုးပြေးဝင်ကြသည် ။ ရွံ့များ ဖုံး
လွှမ်းနေသည့် ကမ်းပါးနှစ်ဖက်ပေါ်တွင် နံနက်စာ စားသောက်နေကြသ
ည့် ထောင်ပေါင်း များ စွာသော ငှက်ကြီးဒုံးစပ်များ ၊ ကြိုးကြာငှက်များ ၊
ဖျိုင်းဖြူများ ၊ ဖျိုင်းခြေတံရှည်များ ၊ ငျက်ကျားများ နှင့် စင်ရော်ငှက်များ
သည် ချောင်းထဲမှ ဖြတ်သွားနေသည့် လှေများ ဆီသို့ ငေးကြည့်နေကြ
သည် ။ အချို့ငှက်ငယ်များကတော့ အလန့်တကြား ထပျံကုန်ကြသည် ။
လေတွင် ပျံဝဲကာ သူတို့ နယ်ထဲ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်လာကြသည့် လှေ
များ ဝေးရာရောက်သွားချိန်အထိ စူးစူးရှရှ အော်မြည်လျက် ရှိကြသည် ။

လှိုင်းဂယက်များ ထိနေသည့် ရေပြင်ပေါ်၌ လှေများ ရွေ့လျားသွား
နေခိုက်တွင် ငါးသိုင်းအုပ် ကြီးများ သည် မြူးထူးလှုပ်ရှားလျက် ရှိကြသ
ည် ။ သူတို့ လှုပ်ရှားနေပုံများ သည် ရေပြင်တွင် ငွေရောင်ရိပ်များ ယိမ်း

ကနေကြသည့်နှယ် ဖြစ်သည်။ ။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် ရေအောက်ရှိ အုပ်ထဲမှ ရေပေါ်သို့ ခုန်ပျံ၍ တက်လာသော ငါးသည် လှေဝမ်းထဲသို့ ကျလာတတ်သည်။ ။ သေးသေး ကွေးကွေး အကောင်များ မဟုတ်။ ငါးကြီးများ ဖြစ်သဖြင့် မိန်းမများက လှော်တက်ဖြင့်ရိုက်ကာ ညစာ ဟင်းလျာအဖြစ် သိမ်းထားတတ်ကြသည်။ ။ သို့သော်လည်း ယနေ့နံနက်တွင် မူ ငါးသိုင်းများသည် ပတ်ဝန်းကျင်မှ အနှောင့်အယှက်မရှိဘဲ ဘေးကင်းစွာဖြင့် ကူးခတ်လှုပ်ရှားနေနိုင်ကြသည်။ ။

ကွေ့ကောက်တွန့်လိမ်၍ စီးဆင်းသွားနေသည့် ချောင်းရေပြင်ပေါ် လှော်ခတ်သွားနေသော လှေများ သည် ကွေ့တစ်ခုသို့အရောက်တွင် ပိုကျယ်သော မြစ်လက်တက်တစ်ခုအတွင်းသို့ ဝင် သည်။ ။ ကျယ်ဝန်းသော ရေပြင်ထက်သို့ ဆိုက်ရောက်သွားသည့်အခါ လေထဲမှ အတောင်ပံပေါင်း အမြောက်အမြား ရိုက်ခတ်သံများ ကြားရသည်။ ။ ရာပေါင်း ထောင်ပေါင်းများ စွာသော ရေပျော်ငှက် အုပ်ကြီးဖြစ်သည်။ ။ ဖြုန်းခနဲ အုပ်လိုက်သင်းလိုက် ထပျံခြင်းဖြစ်၍ ကောင်းကင်တစ်ခုလုံးတွင် သူတို့နှင့် ပြည့်နေသည့်နှယ်ရှိသည်။ ။ အရောင်က မျိုးစုံဖြင့် ကောင်းကင်ပြင်ကို သက်တုံ့ရောင်အဝတ်ကြီး တစ်ချပ်နှင့် ဖုံးအုပ်ပေးလိုက်သလို ဖြစ်သွားသည်။ ။ ဤငှက်အုပ်ကြီး၏ အရိပ်များကြောင့် ရေပြင်သည် မှောင်မည်းသွားသည်။ ။ မိန်းမများ ၏ လှေများ ပတ်ပတ်လည်တွင် ငှက်တောင်များ ဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိ၏။ ။

ဂျပ်ဖူရီရွာသူများ ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက် စပါးစိုက်ပျိုးလာခဲ့သည့် ရွှံ့ညွန့်ထူထပ်သော လယ်ကွက်များ နှင့် နီးလာသောအခါ လှေများ သည် ထောင်နှင့်သောင်းနှင့်ခီ၍ အုပ်ဖွဲ့နေကြသော ခြင်ကောင်များကို ဖြတ်သန်းသွားကြရသည်။ ။ ထို့နောက် တစ်စီးပြီးတစ်စီး ထူထပ်သိပ်သည်းစွာ ပေါက်ရောက်နေကြသည့် ပေါင်းပင်မြက်ပင်များကြားမှ တိုးဝှေ့ကာ မိမိ

တို့ လယ်နှင့် အနီးဆုံးသော နေရာများ ၌ လှေများကို ဝင်ရောက်ဆိုက် ကပ်ကြသည် ။ မိန်းမတစ်ယောက်ပိုင် လယ်တစ်ကွက်ကို ပေါင်းပင်မြ က်ပင်များက ဘေးပတ်ပတ်လည်မှ ကန်သင်းအဖြစ် ကာရံသတ်မှတ် ထားသည် ။ ယခု ဆိုလျှင် ကောက်ပင်များ သည် ရေမျက်နှာပြင်အထက် သို့ ထိုးထွက်နေကြပြီဖြစ်ရာ လယ်ကွက်တိုင်း ပင် မြစ်မ်းရောင်သန်းနေကြသည် ။

မိန်းမတစ်ယောက်၏ လုပ်ကွက်ကို နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ကျေးရွာလူကြီး များက ခွဲဝေသတ်မှတ် ပေးကြသည် ။ ခွဲဝေရာ၌ လည်း မိန်းမတစ်ယော က်အနေဖြင့် သူ့အိမ်ထောင်တွင် ကျွေးမွေးရမည့် ပါးစပ်ပေါက် ဘယ်နှ ပေါက်ရှိသည် ကို ကြည့်၍ ခွဲဝေပေးကြခြင်း ဖြစ်၏ ။ ဘင်တာ၏ မိသား စုတွင် စားလူ များများ မရှိသဖြင့် သူရထားသည့် လယ်ကွင်းမှာ လည်း ခပ်သေးသေးဖြစ်သည် ။ ကလေးကို ကျောပိုးထားသော ဘင်တာသည် လှေပေါ်မှ သတိထား၍ ဆင်းသည် ။ ကုန်းပေါ်ရောက်၍ ခြေလှမ်းအန ညးငယ်မှ လျှောက်မိသောအခါ အံ့အားသင့်စရာတစ်ခုကို မြင်တွေ့လိုက် ရသဖြင့် ဖျတ်ခနဲ ရပ်လိုက်သည် ။ သူ့လယ်ကွက်ဘေးတွင် ဝါးတိုင်ထူပြီး သက်ငယ်မိုးထားသည့် ခြေတံရှည် တဲကလေးတစ်လုံးကို မမျှော်လင့်ဘဲ တွေ့လိုက်ရ၍ ဖြစ်သည် ။ ဤတဲကလေးကို မြင်လိုက်ရ သည့် အတွက် သူ့မှာ ဝမ်းသာကြည်နူးခြင်းလည်း ဖြစ်ရ၏ ။ သူ မီးဖွားပြီး အလုပ်ခွင်မဝင်နိုင်သေးသည့်အချိန်က သူ့ခင်ပွန်းအိုမိုရို လာ ဆောက်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည် ။ သူတို့ သားလေး နေလုံမိုးလုံဖြစ်စေရန် ခိုလှုံစာရာလေးတစ်ခု လုပ်ပေးထားခြင်းပေတည်း။ ဤတဲကလေးနှင့်ပ တ်သ က်၍ အိုမိုရိုသည် သူ့အားလုံးဝ ဘာမျှမပြောခဲ့။ ယင်းကဲ့သို့ မပြောခြင်းမှာ လည်း သူ၏ ယောကျ်ားပီသမှုကို ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်သည် ဟု ဘင်တာက ယူဆသည် ။

ရှေးဦးစွာ ဘင်တာသည် ကလေးအား နို့ပအောင်တိုက်ပြီး လုံခြုံအောင်ထုပ်၍ တဲထဲ၌ နေရာချထားလိုက်သည်။ ။ ထို့နောက် တစ်လမ်းလုံး ခေါင်းပေါ်တင်၍ ရွက်လာခဲ့သော အထုပ်ကလေးကိုဖြေ၍ အထဲမှ အလုပ်လုပ်သည့်အခါဝတ်သည့် အဝတ်ဟောင်းများကို ထုတ်၍ လဲသည်။ ။ ပြီးတော့ ရေပြည့် လယ်ကွက်ထဲသို့ဆင်းသည်။ ။ သူသည် ခါးကိုကုန်းစပါးပင်များကြားမှ မြက်ပင်များကို အမြစ်ပါပါအောင် အရင်းနားမှ ဆုပ်ကိုင်ပြီး နုတ်သည်။ ။ အကြီးမြန်သောမြက်ပင်များ သည် စပါးပင်များကို ပျက်စီးအောင် ဖျက်ဆီးတတ်ကြသည် မဟုတ်ပါလော။ ပေါင်းမြက်များ နုတ် နေသည့်ကြားမှ ပင် ကလေးငိုသံကြားသည့်အခါတိုင်း ဘင်တာသည် ကန်သင်းပေါ်တက်သည်။ ။ ရေစိုနေသည့် အဝတ်များ နှင့်ပင် တဲအတွင်းသို့ဝင်၍ သူ့သားငယ်ကို နို့တိုက်သည်။ ။

သားငယ် ကွမ်တာသည် မိခင်ဘင်တာ၏ ယုယကြင်နာမှုကို နေ့စဉ်ရရှိသည်။ ။ ညပိုင်း ချက်ပြုတ်ပြီး၍ အိုမိုရိုအား ညစာကျွေးမွေးပြီးသည့် အခါတိုင်း ဘင်တာသည် သူ့သားငယ်၏ တစ်ကိုယ်လုံးကို အသားအရေ နူးညံ့ပျော့ပျောင်းစေရန် ခေါင်းထိပ်မှ ခြေဖျားအထိ သစ်မွှေးဆီလိမ်းပေးသည်။ ။ ထို့နောက်မကြာမကြာဆိုသလို သူ့သားငယ်ကို ပွေ့ချီပြီး ရွာလယ်မှ ဖြတ်ကာ ဘွားအေ ကြီးယေဆာ၏ တဲသို့ အလည်သွားသည်။ ။ ဘွားအေကြီးကလည်း သူ့မြေးအား ချီလိုက် ပွေ့လိုက် နမ်းလိုက် ရှုပ်လိုက်လုပ်သည်။ ။ ကလေးနှင့်ထိုက်တန်သော မေတ္တာကို အမြဲတစေပေးသည်။ ။ ထို့ပြင် လည်း နှစ်ဦးစလုံးက ကွမ်တာ၏ ခေါင်း၊ နှာခေါင်း၊ နားရွက်နှစ်ဖက်နှင့် လက်များ နှင့်ဖိ၍ ပုံသဏ္ဌာန် မှန်အောင် ပြုပြင်ပေးကြသည်။ ။ ဤပြုပြင်မှုများကို မခံနိုင်သော ကွမ်တာသည် ဒေါသတကြီး ရုန်းကန် လှုပ်ရှားရသည်။ ။ ငိုကြွေးသည့်အခါ ငိုကြွေးရသည်။ ။

တစ်ခါတစ်ရံတွင် မူ အိုမိုရိုသည် သူ့သားအား စောင်နှင့် လုံနေအောင်

င်ထုပ်ကာ သူ၏ ကိုယ်ပိုင်တဲ့ သို့ ခေါ်သွားလေ့ရှိ၏ ။ သူတို့ ၏ ဓလေ့ထုံး
စံအရ လင်ယောကျ်ားများ သည် သူတို့ ၏ ဇနီးများ နှင့် အမြဲတစေ
သီးခြားခွဲ၍ နေကြရသည် ။ ထို့ကြောင့်လည်း သူ့သားအား မိန်းမများ နှ
င့်ကင်းဝေးရာ သူတဲသို့ ခေါ်ခေါ်သွားခြင်းဖြစ်သည် ။ သူတဲသို့ရောက်
သောအခါ သူသည် သားငယ်၏ မျက်လုံးများကို လွတ်လပ်စွာ စူးစမ်းရှာ
ဖွေခွင့်ပေးသည် ။ ဆွဲဆောင်မှုရှိသည့် အရာဝတ္ထုအားလုံးကို ကြည့်စေမြ
င်စေသည် ။ သူ့ခုတင်ခေါင်းရင်းမှ အဆောင်လက်ဖွဲ့များကို မြင်စေ ကြ
ည့်စေခြင်းအားဖြင့် မကောင်းဆိုးဝါးများ မကပ်အောင် လုပ်ပေးသည် ။
ကွမ်တာကလည်း အရောင်မျိုးစုံနှင့်ပစ္စည်းဆိုလျှင် ထူးထူးခြားခြားစိတ်
ဝင်စားတတ်၏ ။ အထူးသဖြင့် ဖခင်၏ မုဆိုးကိုင် သားရေအိတ်၊ ထိုသား
ရေအိတ်ပေါ်တွင် ရောင်စုံကြွေစေ့များ ကပ်ထားသည် မဟုတ်ပါလား။
ရွာ အတွက် သားကောင်တစ်ကောင် သူတစ်ယောက်တည်းအစွမ်းဖြင့် ရ
လာသည့်အခါတိုင်း ကြွေစေ့ တစ်လုံး ကပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ၊ ယခုအခါ သား
ရေအိတ်ပေါ်တွင် ကြွေစေ့တွေ အများကြီး ရှိနေပြီ ဖြစ်၏ ။ ထို့ပြင်လည်း
ကွမ်တာသည် အနီးတွင် ချိတ်ထားသည့် လေးနှင့်မြားများ အပေါ်တွင်
လည်း စိတ်ဝင် စားသည် ။ သူ့သားငယ်က လက်သေးသေးကလေးများ
ဖြင့် မှောင်ရိပ်ထဲ၌ ထောင်ထားသည့်လုံကို ကိုင်သည့်အခါ အိုမိုရှိသည်
ပြီးနေတတ်သည် ။ သူသည် သူဘုရားရှိခိုးသည့်အခါ ထိုင်သည့် ကော်
ဇောမှ တစ်ပါး ကျန်ပစ္စည်းများကို သူ့သားငယ်အား ထိခွင့် ကိုင်ခွင့် ပေး
ထားသည် ။ ကော်ဇော ကိုမူ အမြင့်မြတ်ဆုံသောပစ္စည်းတစ်ခုဟု သတ်
မှတ်ထားသဖြင့် ကိုင်ခွင့် ထိခွင့် မပေးခြင်းဖြစ်သည် ။ တဲထဲ၌ သူနှင့်သူ
သား နှစ်ယောက်တည်းရှိသည့်အခါများ တွင် သူသည်
ကောင်းမြတ်ခြင်းနှင့် ရဲရင့် ခြင်းကို ဖော်ဆောင်သည့်
အကြောင်းအရာများကို ပြောပြလေ့ရှိသည် ။ သူ့သား ကြီးပြင်းလာသည့်

အခါ လုပ်လိမ့်မည်ဟု ယူဆသဖြင့် သူ့စိတ်ကူးနှင့်သူပြောပြနေခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ ။

နောက်ဆုံးတွင် သူသည် ကွမ်တာအား ဘင်တာ့ထံ ပြန်ပို့ပေးသည်။ ။ ကွမ်တာ့ အဖို့ ကတော့ မည်သူ့လက်ထဲမှာ ပဲနေရနေရ အချိန်ရှိသမျှ ပျော်ရွှင်မြူးထူးလျက် ရှိသည်။ ။ ကွမ်တာအား မိခင် ဘင်တာက ပုခက် ထဲထည့်၍ လွှဲသိပ်သည့်အခါ သိပ်သည်။ ။ ရင်ခွင်ထဲထည့်၍ လှုပ်သိပ်သည့်အခါ သိပ်သည်။ ။ ဘယ်နည်းနှင့်ပဲသိပ်သိပ် ကွမ်တာကတော့ အေးအေးဆေးဆေးအိပ်ပျော်သွားသည် ချည်း ဖြစ်သည်။ ။ သားချော့တေးဆိုသည့်အခါများ တွင် လည်း ဘင်တာသည် သူ့သားအတွက် မျှော် လင့်ချက်ကြီးသည့် တေးကဗျာများကိုသာ သီဆိုလေ့ရှိသည်။ ။

ပြုံးလို့ ရယ်လို့ နေ

အမေ့သားလေးရေ . . . ။

မြင့်မြတ်တဲ့ အဘိုးနာမည်

မင့်ကို ပေးထားပါတယ်ကွယ်။

နောင်တစ်နေ့ကျရင်

မင်းဟာလေ . . .

မုဆိုးကြီးရင်လည်း ဖြစ်ရမယ်။

စစ်သည် တော်ကြီးရင်လည်း ဖြစ်ရမယ်။

ဒါ ဆိုရင်တော့ ကွယ် . . . ။

မင့်ဖေဖေဂုဏ်တက်မယ်။

`ဘင်တာသည် သူ့သားနှင့် သူ့ခင်ပွန်းကို အလွန်ချစ်သည်။ ။ မည်မျှ

လောက်ပဲချစ်ချစ် သောက ကတော့ သူ့ရင်ထဲ၌ အမြဲရှိနေသည်။ ။ ရှေးခေတ် ဘိုးဘွားအစဉ်အဆက် ကျင့်သုံးခဲ့ကြ သည့် ဓလေ့ထုံးစံအရ မူဆလင် ဘာသာဝင် လင်ယောကျာ်းများ သည် သူတို့ မိန်းမများ ၌ ကလေး ငယ်ရှိနေချိန်တွင် သူတို့ နှစ်သက်သော မိန်းမတစ်ယောက်ကို ရွေးချယ်ပြီး ဒုတိယဇနီးအဖြစ် လက်ထပ်ပိုင်ခွင့်ရှိနေခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ။ ယခုအချိန်ထိတော့ဖြင့် အိုမိုရိုသည် ဒုတိယဇနီးမယူသေး။ သို့သော်လည်း ယူလိုက်မှာ စိုးရိမ်သည်။ ။ ယူလိုသည့်စိတ် ပေါ်ပေါက်သွားမှာ ကို စိုးရိမ်သည်။ ။ အမှန် တော့ သူ့သားငယ် ကွမ်တာသည် အနှေးနှင့်အမြတ်ဆိုသလို သူ့ဘာသာသူ လမ်းလျှောက်နိုင်သည့် အချိန်သို့ ဆိုက်ရောက်ဖို့ ရှိသည်။ ။ ထိုအချိန်သည် ကလေးထိန်းကျောင်းရသောအလုပ် ကုန်ဆုံးသော အချိန်ဖြစ်၏။ ။ ထိုအချိန်သို့ ဆိုက်ရောက်သွားမည်ဆိုလျှင်တော့ သူ့ရင်ထဲ၌ ရှိနေသော သောကမီးသည် ငြိမ်းအေးဖွယ်ရာရှိပေသည်။ ။

ထို့ကြောင့်လည်း ဘင်တာသည် လမင်း ဆယ့်သုံးကြိမ်ခန့်ပြည့်အပြီး ကွမ်တာလမ်းစမ်း၍ လျှောက်လျှင်လျှောက်ချင်း အမြန်ဆုံးလမ်းလျှောက်နိုင်အောင် သင်ကြားပေးသည်။ ။ မကြာခင်မှာပင် ကွမ်တာသည် ဘေးလူ အကူအညီမပါဘဲ သူ့ဘာသာသူ တောက်တောက်တောက်တောက်နှင့် လမ်းလျှောက်နိုင်လာသည်။ ။ အိုမိုရိုက သူ့သားကို ကြည့်၍ အားရချိန်တွင် ဘင်တာက စိတ်သက်သာရာရနေသည်။ ။ ကွမ်တာ နို့ဆာ၍ ငိုသောအခါတွင် လည်း ဘင်တာသည် ယခင်ကလို သူ့နို့ကိုမတိုက်တော့။ နို့အစား လက်ဝါးဖြင့် ခပ်နာနာတစ်ချက်ရိုက်ကာ ဘူးသီးခြောက်ပန်းကန်တွင် နွားနို့ထည့်၍ တိုက်လေသည်။ ။

အခန်း (၃)

သုံးမိုးမျှ ကုန်လွန်ခဲ့ပြီ ဖြစ်၏။ တစ်ရွာလုံး ပါးရှားလာသောအခါကာလနှင့် ရင်ဆိုင်နေကြရလေပြီ။ နောက်ဆုံး ကောက်ရိတ်သိမ်းချိန်က တစ်ရွာလုံးစာ သိုလှောင်ထားခဲ့သော သီးနှံများ နှင့် အခြား သောအစားအစာ အခြောက်အခြမ်းများမှာ လည်း ကုန်လုနီးပါးဖြစ်နေပေပြီ။ ယောက်ျားများ သည် အမဲလိုက်ထွက်ကြသည်။ သို့သော်လည်း သူတို့ ပြန်လာကြသည့်အခါ သမင်ပေါက်စအနည်းငယ်၊ ဆတ် တစ်ကောင်စ နှစ်ကောင်စနှင့် ချုံကြုံချုံကြား၌ ကျက်စားလေ့ရှိသော ငှက်ပေါက်စအနည်းငယ်သာ ပါ လာလေ့ရှိ၏။ တကယ်တော့လည်း အခုလို မီးတမျှပူပြင်းသောရာသီတွင် ဆာဗားနား မြက်ခင်းပေါ်ရှိရေကြွင်းရေကျန်များ သည် ခြောက်သွေ့ကာ ပပ်ကြားအက်ကုန်ကြပြီ ဖြစ်၏။ ထို့ ကြောင့်လည်း တောကောင်ကြီးများ သည် တောနက်ရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားကြပြီဖြစ်သည်။ ။ ဤအချိန် ဤကာလသည် ဂျပ်ဖူရီရွာသူရွာသားများ အဖို့ ကောက်သစ်စိုက်ပျိုးရန်အတွက် အင်အား ဖြည့်တင်းဖို့ အလွန်လိုအပ်နေသောအချိန်ဖြစ်သည်။ ။ အိမ်ရှင်မများ သည် သူတို့ ၏ အဓိကအစာဖြစ်သော ဆန်တွင် အရသာမရှိသော ကြိမ်စေ့များ ရောခြင်းနှင့် အခြားကောင်းနိုးရာရာ သစ်ရွက်ခြောက်များ ရောခြင်း စသည် တို့ ပြုလုပ်နေကြရပြီ ဖြစ်၏။ ။ ဆာလောင်မွတ်သိပ်မှုဝေဒနာကို ခံစားရသည့် ရက်များ သည် စောစောစီးစီး အစပြုလာသည် ဖြစ်ရာ ရွာသူရွာသားများ သည် လူတိုင်း အလွှာအရှင်အား ပူဇော်ကန်တော့နိုင်ရန် ဆိတ်ငါးကောင်နှင့် နွားထီးနှ

စံကောင်ကို သတ်ဖြတ် ယဇ် ပူဇော်ကြသည်။ ။ ရွာသူရွာသားများအား အ
ငတ်ဘေးတည်းဟူသော ဒုဗိက္ခန္တရကပ်မှ ကင်းဝေး အောင် စောင့်ရှောက်
ပေးဖို့ ဆုတောင်းကြသည်။ ။

နောက်ဆုံးတွင် ပူပြင်းသောကောင်းကင်တွင် တိမ်များ လွှမ်းလာသ
ည်။ ။ လေပြည်လေညင်း တိုက်ခတ်လာသည်။ ။ ယခင်ယခင်အချိန်များက
မြင်နေကျအတိုင်း မိုးအနည်းငယ်မျှ တဖွဲဖွဲရွာသွန်း လာသည်။ ။ ရွာသား
များ သည် ချက်ချင်းပင် ယာခင်းများ သို့ ဆင်းကာ တူးကြ ဆွကြသည်။ ။
မျိုးစေ့ချ နိုင်ဖို့ အတွက် မြေကို အဆင်သင့်ဖြစ်အောင် ပြုပြင်ကြသည်။ ။
သူတို့ အနေဖြင့် လက်ရှိအခြေအနေ အရ မိုးကြီးမရွာမီ စိုက်ပျိုးမှ ဖြစ်မ
ည်ကို သိနေကြသည်။ ။

နောက် ရက်အနည်းငယ်ကြာသည် အထိ အိမ်ရှင်မများ သည် လယ်
လုပ်ငန်းခွင်သို့ မဝင်ကြသေး။ ။ နေ့စဉ် နံနက်စာ စားပြီးတိုင်း ရိုးရာဓလေ့
ထုံးစံနှင့်အညီ အဝတ်တန်ဆာများ ဝတ်ဆင်ကာ အပေါ်မှ လတ်လတ်ဆတ်
ဆတ် သစ်ရွက်ကြီးများကို အုပ်၍ ခင်ပွန်းများ ၏ ယာမြေ များ ဆီသို့
သွားသည်။ ။ သူတို့ ကိုယ်ပေါ်၌ အုပ်ထားသည့် သစ်ရွက်စိမ်းများမှာ မြေ
ပေါ်မှ ပေါက်သည့် သီးပင်များကို ရည်ညွှန်းခြင်း ဖြစ်၏။ ။ သူတို့ ၏ ခေါ
င်းများ ပေါ်တွင် လည်း မြေပဲနှင့် အခြားသစ်စေ့များ ထည့်ထားသည့်
မြေအိုးများ ရွက်ထားသည်။ ။ နိမ့်ချည်တစ်ခါ မြင့်ချည်တစ်လှည့် ဖြစ်နေ
သော သူတို့ ၏ သံပြိုင်သီဆိုနေသံများ ကြားနေရသည်။ ။ သူတို့ ရွက်
ထားသည့် မြေအိုးများ ထဲမှ မျိုးစေ့များ အောင်မြင်ကြပါစေ၊ အမြစ်သန်
သန်စွမ်းစွမ်းနှင့် ပေါက်ရောက်ဖွံ့ဖြိုးကြပါစေဟူသော ရှေးအစဉ် အဆ
က်ကထားခဲ့သည့် ဆုတောင်းစာများကို သီဆိုရွတ်ဖတ်နေကြခြင်းပေတ
ည်း။ ။

တန်းစီထားသောမိန်းမများ ၏ ဖိနပ်မပါသော ခြေထောက်များ သည် သီဆိုနေသည့် အသံ များ နှင့် စည်းချက်ကျကျ လှုပ်ရှားလျက်ရှိကြသည်။ ။ ဤဟန် ဤပုံစံဖြင့် သူတို့ သည် ယာကွက်တိုင်းကို သုံးကြိမ်သုံးခါပတ်၍ သီဆိုသည်။ ။ ထို့နောက် လူစုခွဲကာ ကိုယ့်ခင်ပွန်းနောက်မှ လိုက်သည်။ ။ ခင်ပွန်းက ထယ်ကြောင်းတစ်လျှောက် ရှေ့မှ လျှောက်သွားပြီး လက်မအနည်းငယ်မျှစီ ခွာ၍ ခြေမနှင့် ကျင်းတူးသွားသည်။ ။ နောက်မှ လိုက်ပါလာသည့် မိန်းမက ကျင်းထဲသို့ မျိုးစေ့တစ်စေ့ စီချပေးပြီး သူ့ခြေမနှင့် မြေကိုကော်၍ ကျင်းကို ပြန်ဖုံးပေးသည်။ ။ ဤနည်းဖြင့် ဇနီးမောင်နှံစုံတွဲများ သည် သူတို့ ယာမြေပေါ်တွင် မျိုးစေ့ချကြသည်။ ။ မိန်းမများ သည် ယောက်ျားများ ထက် ပို၍ ပင်ပန်းခံ ကာ အလုပ်ကိုလုပ်ကြသည်။ ။ မိန်းမများ အနေဖြင့် သူတို့ ခင်ပွန်းများကိုသာ ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးကြရသည် မဟုတ်။ သူတို့ ၏ လယ်ကွက်တွင် လည်း စပါးစိုက်ရသည်။ ။ အိမ်မီးဖိုချောင်အနီးမှ ဟင်းသီးဟင်းရွက်ခင်းများကိုလည်း ပြုစုပျိုးထောင်ကြရသည်။ ။

ကြက်သွန်နီ၊ ကျောက်ဥ၊ ဘူး၊ ခရမ်းချဉ် စသည့် ဟင်းသီးပင်များကို ဘင်တာစိုက်ပျိုးနေ ခိုက်တွင် သားငယ်ကွမ်တာသည် ရွာထဲမှ အသက်ငါးမိုးအရွယ်ရှိ ကလေးငယ်များအား ထိန်းကျောင်းပေးနေကြသည်။ ဘွားအေပေါင်းအမြောက်အမြား၏ မျက်စိအောက်တွင် ခုန်ပေါက်မြူး ထူးကာ ဆော့ကစားရင်း အချိန်ဖြုန်းလျက်ရှိ၏။ ။ ယောက်ျားကလေးရော မိန်းကလေးများ ပါ တိရစ္ဆာန်ငယ်များ သဖွယ် ကိုယ်လုံးတီးနီးပါးမျှနေကာ ပြေးလွှား၍ ကစားနေကြခြင်းဖြစ်သည်။ ။ သူတို့ထဲမှ အချို့သည် အခုမှ စကားတစ်လုံးစ နှစ်လုံးစ ပြောတတ်ကြရုံမျှသာ ရှိသေးသည်။ ။ ကလေး အားလုံးသည် ကွမ်တာကဲ့သို့ပင် အကြီးမြန်ကြသည်။ ။ သူတို့ သည် ရယ်လိုက်မောလိုက် အော်လိုက် ဟစ်လိုက်ဖြင့် ပြေး

တမ်းလိုက်တမ်း ကစားကြသည် ။ ရွာထဲမှ အကြီးဆုံးသော သစ်ပင်ကြီးသည် သူ တို့ အမြဲတစေပတ်ပြေးရာ အပင်ကြီးဖြစ်သည် ။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် တူတူးပုန်းတမ်းကစားကြ၍ တစ်ခါ တစ်ရံကျတော့လည်း ခွေးများနှင့်ကြက်များကို အလန့်တကြား ထွက်ပြေးအောင် လိုက်၍ ချောက် တတ်ကြသည် ။

သို့သော်လည်း ကွမ်တာကဲ့သို့သော ကလေးငယ်များ အပါအဝင် ကလေးအားလုံးသည် ဘွားအကြီးတစ်ယောက်ယောက်ကသာ ပုံပြောမည်ဟု ဆိုလိုက်လျှင် အဆော့ရပ်ကာ တိတ်ဆိတ်စွာထိုင်နေတတ်ကြသည် ။ ပြောနေသည့်စကားများ ထဲမှ စကားလုံးအတော်များများကို တိတိကျကျနားမလည်သော်လည်း ကွမ်တာသည် ပုံပြောနေသည့် အဘွားအိုကြီး၏ လေယူလေသိမ်းနှင့် ဟန်အမူအရာများကို ပြူးကျယ်သောမျက်လုံးများ ဖြင့်ကြည့်၍ စိတ်ဝင်တစား နားထောင်သည် ။

အလွန်ငယ်သေးသည့်အရွယ်ဖြစ်သော်လည်း ကွမ်တာသည် ပုံပြင်များ နှင့် အထိအတွေ့ များ ခဲ့သူ ဖြစ်၏ ။ ဘွားအကြီး၏ တဲသို့ အလည်ရောက်သွားတိုင်း သူသည် ဘွားအကြီးယေဆာက ပြောပြသည့် ပုံများကို အမြဲတမ်းလိုလို နားထောင်ခဲ့ရဖူးသည် မဟုတ်ပါလား။ သို့သော်လည်း ကွမ် တာသည် သူနှင့် သက်တူရွယ်တူ အဖော်များ နည်းတူ အဘွားအို ညိုဘိုတိုတစ်ယောက်ကိုသာလျှင် ပုံပြောအကောင်းဆုံးဟု ထင်သည် ။ အဘွားအို ညိုဘိုတိုသည် သူ့မျက်စိထဲတွင် ချစ်စရာကောင်း သည် ။ အလွန်လည်း ထူးဆန်းသည် ။ ညိုဘိုတိုသည် နဖူးပြောင်ပြောင်နှင့်ဖြစ်သည် ။ ပါးရေများက လည်း အလွန်အမင်း တွန့်လိမ်နေသည် ။ အသားမည်းပုံကလည်း ထမင်းအိုး ဟင်းအိုး ဖင်များ နှင့် တထေရာတည်း။ ပါးစပ်ထဲမှ သွားများကလည်း ကျိုးတိုးကျဲတဲ။ ဝါးစရာသွားဆို၍ အနည်းငယ်မျှသာ ကျန်တော့၏ ။ အဘွားအို ညိုဘိုတိုသ

ည် ခပ်နိမ့်နိမ့်ခွေးခြေကလေးပေါ်၌ ထိုင် ကာ တညည်းညည်းတညူညူ လုပ်နေတတ်သည်။ အသံခပ်ဆိုးဆိုးဖြင့် အော်လားငေါက်လား လုပ် တတ်သော်လည်း ကလေးများကိုချစ်သည်။ ကလေးများကလည်း သူတို့ ကိုချစ်မှန်းသိကြသည်။

ကလေးများ သူ့အနီး၌ ဝိုင်းထိုင်နေကြပြီဆိုလျှင် 'အဘွား ပုံတစ်ပုံ လောက် ပြောရမလား' ဟု စကားစတတ်သည်။

'ပြောပါ' ဟု ကလေးများက သံပြိုင်ဝိုင်းအော်ကြသည်။

ထိုအခါ ညိုဘိုတိုသည် အခြားအခြားသော မန်ဒင်ကာလူမျိုး ပုံပြော သမားများကဲ့သို့ပင် 'ဟိုတစ်ခါတုန်းက ရွာတစ်ရွာမှာ လူတစ်ယောက်ရှိ သတဲ့ ' ဟု အစ ချီတတ်သည်။ သူတို့လို ငါးမိုး အသက်အရွယ်လောက်ရှိ ပြီဖြစ်သော ကလေးတစ်ယောက်သည် တစ်နေ့တွင် မြစ်ကမ်းပါးသို့ ရောက်သွားရာ ပိုက်ကွန်တစ်ခုတွင် မိနေသော မိကျောင်းတစ်ကောင်နှင့် တွေ့သည်။

'ငါ့ကို ကယ်ပါဦး' ဟု မိကျောင်းက ပြောသည်။

'နှင့်ငါ့ကို ကိုက်သတ်မှာ ' ဟု သူငယ်လေးက ပြန်ပြောသည်။

'မကိုက်ပါဘူး၊ ငါ့အနားကိုလာပါ' ဟု မိကျောင်းက ထပ်ပြောသည်။

ထိုအခါ သူငယ်လေးက မိကျောင်းထံ ကပ်သွားသည်။ အနားရောက်သည် နှင့်တစ်ပြိုင်နက် မိကျောင်းက ပါးစပ်ကြီးဟကာ သူငယ်အား ကိုက်ဆွဲထားသည်။

'ငါ နင့်ကို ကောင်းတာလုပ်ပေးတဲ့ အတွက် မကောင်းတာနဲ့ ကျေးဇူး ဆပ်တာလား' ဟု သူငယ်က မေးသည်။

'သိပ်ဟုတ်တာပေါ့' ဟု မိကျောင်းက ပါးစပ်ကိုစေ့၍ ပြန်ဖြေသည်။

'ဒါဟာ ဒီကမ္ဘာလောက ကြီးမှာ ကျင့်သုံးနေတဲ့ စည်းကမ်းတစ်ခုပဲကွ'

ထိုအခါ သူငယ်က မိကျောင်းပြောသည့်စကားကို လက်မခံနိုင်ဟု ဆိုသည်။ ။ ဤသို့ဖြင့် နောက်ဆုံးတွင် မိကျောင်းက သူပြောသည့်စကားနှင့် ပတ်သက်၍ အနားမှ ဖြတ်သွားသူသုံးဦး၏ ထင်မြင်ယူဆချက်များ မရသေးမီ မစားရန် သဘောတူသည်။ ။ ပထမဆုံး သူတို့ အနားရောက်လာသူမှာ မြည်းအိုကြီးတစ်ကောင်။

သူငယ်က မိကျောင်း၏ စကားကိုပြောပြပြီး ထင်မြင်ချက်တောင်းသည့်အခါ မြည်းအိုကြီးက 'အခုဆို ငါအိုပြီ၊ အလုပ်မလုပ်နိုင်တော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် ငါ့သခင်က ငါ့ကို ကျားသစ်တွေ အစားခံရ အောင် ငါ့ကိုမောင်းထုတ်လိုက်တယ်' ဟု ပြောသည်။ ။

'ကဲ . . . သိပြီမဟုတ်လား' မိကျောင်းက ရေရွတ်သည်။ ။ သူတို့ အနီးမှ ဒုတိယဖြတ်သူမှာ မြည်းအိုကြီးတစ်ကောင် ဖြစ်၏။ ။ သူကလည်း မြည်းအိုကြီးနှင့် အယူအဆတူသည်။ ။

'ကဲ ... တွေ့တယ်မဟုတ်လား' ဟု မိကျောင်းက ရေရွတ်ပြန်သည်။ ။ ထို့နောက် သူတို့ အနားမှ ပဝကစ်ကစ်ယုန်တစ်ကောင် ဖြတ်သွားသည်။ ။ သူငယ်၏ အမေးကို ယုန်က ဤသို့ဖြေသည်။ ။ အင်း ... ဒီကိစ္စဘယ်လိုဖြစ်လာတယ်ဆိုတာ အတိအကျ မမြင်ရဘဲနဲ့ တော့ ကျုပ်ရဲ့ အယူအဆကို မပြောနိုင်ဘူး'

မိကျောင်းက တညည်းတညူညူလုပ်ကာ ယုန်အား စကားပြောရန် အမှတ်တမဲ့နှင့် ပါးစပ် ကို ဟလိုက်သည်။ ။ ထိုအခါ သူငယ်ကလည်း လျင်မြန်ဖျတ်လတ်စွာနှင့် မိကျောင်းပါးစပ်ထဲမှ ခုန် ထွက်လိုက်သဖြင့် လွတ်မြောက်သွားသည်။ ။

'မင်း မိကျောင်းသားကြိုက်တယ်မဟုတ်လား' ဟု ယုန်က မေးသည်။

။ 'မင်း မိဘတွေလည်း ကြိုက်ကြတယ်မဟုတ်လား' ဟု ထပ်မေးရာ ကြိုက်ပါတယ်ဟု သူငယ်က ဖြေသည် ။ 'အေး... ဟုတ်ပြီ၊ ဒါ ဆိုရင်တော့ ဟောဒီမှာ ဟင်းအိုးအတွက် မိကျောင်းတစ်ကောင် အဆင်သင့်ဖမ်းထားတယ်'

သူငယ်သည် အိမ်သို့ပြန်ပြေးပြီး ရွာသားများကိုခေါ်၍ ပြန်လာသည် ။ မိကျောင်းကို ဝိုင်း၍ သတ်ကြသည် ။ သို့သော်လည်း သူတို့ ခေါ်လာသည့် အမဲလိုက်ခွေးတစ်ကောင်က ယုန်ကို လိုက်ဖမ်းပြီး ကိုက်သတ်ပစ်လေ၏ ။

'ဒါကြောင့်မို့ မိကျောင်းပြောတဲ့ စကား မှန်သကဲ့'ဟု အဘွားအို ညိုဘိုတိုက ကောက်ချက် ချသည် ။ 'ကမ္ဘာလောကကြီးမှာ အကောင်းကို မကောင်းတာနဲ့ တုံ့ပြန်တတ်တဲ့ အဖြစ်မျိုးတွေဟာ မကြာခဏဖြစ်တတ်တယ်။ အဘွား မင်းတို့ ကို ပြောချင်တာ အဲဒါပဲ'

'အဘွား ကျန်းမာပါစေ'ဟု ကလေးများက သံပြိုင်ဆုတောင်းကြသည် ။

ထို့နောက် ကျန်အဘွားအိုများက ကလေးများအား မီးဖုတ်ထားသည့် နွားချေးပိုးများ နှင့် ကျိုင်းကောင်များ လိုက်၍ ဝေပေးသည် ။ ယခင်နှစ်များကတော့ ယခုလိုအချိန်မျိုးတွင် အရသာထူး သည့် အစားအစာများကို ကျွေးမွေးနိုင်ခဲ့ကြ၏ ။ ယခုအခါတွင် မူ အစားအစာရှားပါးမှုက အစပြုနေပြီ ဖြစ်ရာ နေ့လယ်စာအဖြစ် ပိုးကောင် မွှားကောင်များကိုသာ မီးဖုတ်၍ ကျွေးနေကြရသည် ။ တကယ် တော့ အခုလိုမလုပ်၍ လည်း မဖြစ်။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ ရွာထဲရှိ မိသားစုတိုင်း၏ ကျီများ ထဲတွင် ဆန် လက်တစ်ဆုပ်စာခန့်သာ ရှိနေတော့သည် မဟုတ်ပါလား။

